

Z PRVNÍ RUKY

Zpravodaj společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

ZIMA 2023/2024

Vážení čtenáři,

rok 2023 je za námi a vy otevíráte první letošní vydání našeho čtvrtletníku. Přeji Vám tedy vše dobré, mnoho úspěchů v pracovním i osobním životě, klidnou mysl a dostatek energie či motivace zvládnout a překonat všechny výzvy, problémy a kritické situace, kterým se logicky v průběhu času nevyhne nikdo z nás.

Jako obvykle přinášíme zprávy o aktuálním dění v naší společnosti v provozní, ekonomické či personální oblasti. Informujeme o dokončení významných staveb a investičních projektů, ale také o tom, jaké jsou plány v této oblasti pro letošní rok.

Byli jsme úspěšní také v koncesních řízeních v regionu a budeme provozovat vodárenskou infrastrukturu v několika dalších městech a obcích. Jsme přesvědčeni, že odběratelé budou s našimi službami spokojeni.

Velkou pozornost věnujeme také společensky odpovědným a užitečným projektům, které vznikly s podporou naší společnosti. Jsme rádi, že jsme mohli být jako partneři při tom. Že to myslíme s podporou občanské společnosti a neziskového sektoru v moravskoslezském regionu vážně, dokládá také fakt, že jsme již po deváté vyhlásili grantové kolo programu pro motivované zaměstnance aktivní v neziskové sféře Plaveme v tom spolu! Na podané žádosti se těšíme a jsem přesvědčen, že mezi nimi bude řada přínosných, užitečných i krásných projektů.

Napadl sníh, snažili jsme se toho před začátkem tání využít a skvělí fotografové Pavel Zubek a Jan Smékal pořídili krásné snímky našich objektů pod sněhovou pokrývkou. Tyto záběry se prolínají celým tímto vydáním už od jeho titulní stránky.

Přejeme Vám zajímavé a inspirativní čtení. Budete-li mít jakýkoliv podnět, čemu bychom se měli na stránkách našeho magazínu věnovat, jaké informace by vás zajímaly nebo to, na jakou oblast bychom se měli v dalších číslech zaměřit, neváhejte a dejte nám vědět!

Marek Síbrt
mluvčí, manažer pro vnější vztahy

Obsah

Aktuálně	3	Region	11
Investice a ceny v roce 2024		Plaveme v tom spolu! po deváté	
Aktuálně	3	Panorama	12
Úspěchy v koncesích		Zima v provozech SmVaK Ostrava	
Aqualia	5	Vodárenské příběhy	14
Mezinárodní rozvoj a spolupráce		Pomoc pro děti v nesnázích	
Investice	6	Povodí Odry	16
Dokončení významných projektů		Investice do protipovodňové ochrany	
Provoz	9	Region	17
Krmelín: největší vodojemy v regionu		Podpora neziskových organizací	
Vodotech	10	Zaměstnanci	22
Laboratoře, vodoměry, zákaznický servis		Noví vedoucí ve vodárenských provozech	

Více než miliarda do infrastruktury v roce 2024

V součtu obnovujících oprav a investic směřuje letos do zajištění dodávek kvalitní pitné vody a odvádění a čištění vody odpadní 1,043 miliardy korun. Téměř 462 milionů korun poputuje v roce 2024 do oblasti kanalizací a čištění odpadních vod, více než 303 milionů do vodovodních sítí a 243 milionů do páteřního výrobního a distribučního systému pro dodávky pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu.

Za posledních deset let směřovalo do vodárenské infrastruktury vlastněné a provozované SmVaK Ostrava 7,6 miliardy korun. Plánovaná částka pro rok 2024 představuje meziroční zvýšení o zhruba 70 milionů korun.

Modernizace Vyšních Lhot

„V systému Ostravského oblastního vodovodu bude pokračovat významná modernizace strojně-technologického vybavení a automatizovaného systému řízení Úpravny vody Vyšní Lhoty na Frýdecko-Místecku. Budeme rekonstruovat také řadu vodojemů – například v Písečné na Třinecku, modernizovat budeme přerušovací komoru a vodojem Červený kámen nad Kopřivnicí, vodojem Kazničov v blízkosti Hukvaldské obory, dokončíme také sanaci akumulace pitné vody v havířovské části Životice,“ říká technický ředitel SmVaK Ostrava Martin Veselý.

V oblasti dodávek pitné vody koncovým odběratelům se bude modernizovat vodovodní síť ve větších i menších sídlech v regionu. Na Frýdecko-Místecku se připravuje rekonstrukce systému pro dodávky pitné vody například ve Sviadnově, Krmelíně, Paskově nebo Třinci. Na Karvinsku se budou měnit vodovodní řady a související infrastruktura mimo jiné v Orlové, Dolní Lutyni, Dětmarovicích nebo Bohumíně. *„Na Novojičínsku kromě samotného Nového Jičína budeme sanovat vodovodní řady v Bernarticích nad Odrou, Odrách, Frenštátu pod Radhoštěm nebo Bílovci, kde v části Bravinné připravujeme také komplexní sanaci vodojemu. Na Opavsku připravujeme kromě investic do vodovodní sítě také obnovu řady vodojemů, kromě Opavy se bude jednat například o Chlebičov, Lublice nebo Melč,“* vysvětluje Veselý.

Nejvíce prostředků – tedy 462 milionů korun – bude směřovat do odvádění a čištění vody odpadní. Kalové hospodářství se bude rekonstruovat v čistírnách odpadních vod ve Frenštátu pod Radhoštěm, Paskově nebo Frýdku-Místku, pokračovat bude zásadní modernizace čistírenského provozu v Dolním Benešově.

Kanalizační stoky se budou rekonstruovat například v Třinci na ulici Závodní, v Brušperku na Nábřeží, v Bohumíně na ulici Šunychelská nebo v Orlové v Žofinské ulici, Frenštátu pod Radhoštěm na Nádražní ulici, Opavě a Kopřivnici.

V nových cenách se odráží inflace a nárůst DPH

Vodné a stočné se pro letošní rok zvýšilo o 12 % a činí 132,75 korun včetně 12% DPH. V nových cenách platných od 1. ledna 2024 se odráží aktuální ekonomická situace ovlivněná inflací, která se projevuje prakticky ve všech oblastech fungování společnosti, a nárůst DPH o 2 %. Do obnovy a rozvoje vodárenské infrastruktury bude směřovat dle plánu více než 1,043 miliardy korun.

Nová cena za odběr pitné vody (vodné) pro zákazníky na Frýdecko-Místecku, Karvinsku, Novojičínsku a Opavsku bude činit 67,19 korun za metr krychlový včetně 12% DPH, cena za odvádění a čištění odpadních vod bude nově 65,56 korun včetně DPH. U vodného představuje meziroční rozdíl 7,20 koruny (12 %), u stočného 7,03 koruny (12,01 %). Souhrnně jde o 14,22 koruny, tedy 12,01 % včetně 12 % DPH. Celkově činí nové vodné a stočné 132,75 korun včetně 12 % DPH.

Inflace a rostoucí náklady

V kalkulaci vodného a stočného pro letošní rok se odráží inflace, která se transponuje do nákladových položek prakticky ve všech oblastech fungování společnosti. Nová úroveň vodného a stočného nadále zůstává výrazně pod sociálně únosnou cenou, jak ji definuje Státní fond životního prostředí ČR. Ta pro moravskoslezský region pro rok 2024 činí 162,44 korun za metr krychlový. *„V ceně se odráží zvýšené náklady na opravy a obnovu vodohospodářské infrastruktury, kde se projevila vysoká inflace v podobě vysokých cen materiálu, zařízení, technologií a stavebních prací, nebo náklady v personální oblasti. Musíme také reflektovat nárůst DPH o dva procentní body. Naším cílem nadále zůstává poskytovat zákazníkům vysoce kvalitní služby v požadovaném rozsahu za přiměřenou cenu odrážející náklady na jejich poskytování. Nadále zůstáváme výrazně pod úrovní sociálně únosné ceny stanovené pro tento rok pro náš kraj,“* říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Úspěchy v koncesích v regionu

Od 1. ledna 2024 začaly SmVaK Ostrava provozovat kanalizace, čistírny odpadních vod a vodovody v dalších lokalitách v moravskoslezském regionu, když společnost uspěla v koncesních řízeních. V Doubravě na Karvinsku bude společnost pět let provozovat splaškovou kanalizaci a dvě čistírny odpadních vod. Jednu vybudovanou v části Hranice pro 400 ekvivalentních obyvatel, jednu pro 100 lidí. Podle předpokladu bude na systém napojeno 450 odběratelů.

V Těrlicku zajistí společnost fungování 9,634 kilometru kanalizace v části Hradiště, která odvádí odpadní vody do čistírenského provozu v jejím vlastnictví. I zde byla smlouva podepsána na pět let. Obec infrastrukturu vybuodovala s podporou Národního programu Životní prostředí.

V Žabni na Frýdecko-Místecku budou SmVaK Ostrava deset let provozovat tlakovou kanalizaci s délkou 7,175 kilometru a čistírnu odpadních vod, která je po intenzifikaci projektovaná pro 1 000 ekvivalentních obyvatel. Aktuálně by na systém mělo být napojeno zhruba 800 lidí.

„Pět let se budeme starat o kanalizaci v Háji ve Slezsku. Do čistírny odpadních vod v našem majetku budou napojeny části Chabičov, Lhota u Opavy a centrální část obce. Tato kanalizace má délku 10,795 kilometru, je na ní 447 přípojek, jejichž prostřednictvím je napojeno na stokovou síť téměř 1 900 lidí. Provozovat budeme také obecní čistírnu odpadních vod v Jilešovicích projektovanou pro 350 ekvivalentních obyvatel, od-

padní vody do ní přitékají 3,5 kilometru dlouhou oddílnou splaškovou kanalizací. Celkem se jedná o zhruba 2 100 nových zákazníků. Kanalizace a čistírna odpadních vod v Jilešovicích byly vybudovány s podporou Národního programu Životní prostředí,“ říká Marek Červek z odboru mezinárodního rozvoje SmVaK Ostrava.

Provozování v Třinci

V Třinci bude vodárenská společnost pět let pečovat o kanalizaci ve vlastnictví města, která je napojeno na její čistírnu odpadních vod, celkem se jedná o 16,265 kilometru kanalizační sítě, na níž je napojeno více než 1 500 lidí. Provozovat bude také kanalizace a dvě menší čistírny odpadních vod s kapacitou 200 a 60 ekvivalentních obyvatel v části Dolní Lištná, stejně jako kořenovou čistírnu v části Kojkovice s kapacitou 200 ekvivalentních obyvatel, na níž je napojeno více než 100 odběratelů.

V Třinci se postará také o části městského vodovodu. Služby SmVaK Ostrava bude využívat zhruba 3 000 obyvatel. Vodovody bude společnost provozovat v částech Gutý, Karpentná, Oldřichovice nebo Lyžbice. Jedná se o relativně krátké úseky vodovodní infrastruktury v délce stovek metrů. Vymyká se pouze 34,253 kilometru dlouhý vodovod s 561 vodovodními přípojkami, 512 vodoměrů, na něž je napojeno téměř 1 700 odběratelů. Společnost zajistí také fungování lokálního zdroje pitné vody s kapacitou 0,25 litru za sekundu v třinecké části Gutý-Bystrý.

Slezské dny preventivní medicíny v Ostravě

Jubilejní dvacátý ročník konference Slezské dny preventivní medicíny, kterou tradičně pořádá Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje, se konal 21.–23. listopadu v Quality Hotel Ostrava City. Setkání se v jednotlivých tematických blocích věnovalo například mezinárodním hrozbám v ochraně veřejného zdraví, dopadům životního prostředí na zdraví, bezpečnosti výrobků ze zdravotního hlediska, nebo problematice epidemiologie, ale také oblasti kvality vody a jejímu dopadu na lidské zdraví. V sekci moderované Vladimírem Drašarem a Františkem Kožíškem ze Státního zdravotního ústavu zastupovala SmVaK Ostrava jako tradičního partnera akce vedoucí provozního oddělení Ostravského oblastního vodovodu Lenka Kolářová s příspěvkem *Cesta od direktivy EU 2184/2020 přes rizikové analýzy po realizaci opatření v podmínkách vodárenské společnosti.*

Upozornila na to, že doposud není schválena novela vyhlášky 252/2004 Sb., která stanovuje hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody. Její příspěvek tak vycházel z *Rámcové směrnice EU 2020/2184 O jakosti vody určené k lidské spotřebě*, která definuje nové ukazatele a zpřísňuje ty stávající uvedené v české legislativě. To navíc v situaci, kdy není doposud znám oficiální návrh novely vyhlášky č. 428/2001, která je prováděcím předpisem k zákonu (č. 274/2001 Sb.) o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu.

Nové ukazatele

Kolářová se zaměřila na potenciálně rizikové kvalitativní parametry povrchové a pitné vody z hlediska možného výskytu ve vodárenských zdrojích společnosti. Nové ukazatele se týkají například látek využívaných pro výrobu vodoodpudivých materiálů, takzvaných PFAS (vosky, impregnace...), kdy všechny tři centrální úpravy pitné vody, které byly vzorkovány, vykazovaly řádově nižší hodnoty, než udává daná

směrnice. Nově jsou sledovány látky pro výrobu plastů a pryskyřic (BPA), vedlejší produkty dezinfekce chlorem a silnými oxidačními prostředky (HAA). Ve všech těchto případech úpravárenské provozy při vzorkování vykazovaly výrazně nižší hodnoty, než je stanovený limit.

Novým ukazatelem jsou také somatické kolifágy. Tyto nepatogenní bakteriální viry indikující fekální znečištění jsou navázány a atakují hostitele, například se jedná o bakterie *escherichia coli*. V případě SmVaK Ostrava byly vzorkovány úpravy vody Podhradí, Nová Ves, Vyšní Lhoty a Radvanov.

Provozní sledování zákalu

Kolářová také prezentovala výsledky provozního sledování měření zákalu jako ověření účinnosti filtrace bezkontaktními analyzátory Sigris a Hach v centrálních úpravárnách vody. Zároveň ve svém příspěvku reflektovala provozní sledování zákalu za filtrační prostřednictvím nových analyzátorů. Pozornost se zaměřila na lokální úpravy vody v Těšínských Beskydách v Radvanově, Kotelnicích a Košatřích, které jsou s ohledem na to, že zdrojem je povrchová voda jímáná z horského toku, citlivější na zvýšení zákalu především ve srážkově vydatných obdobích. Během nich je nezbytné úpravy vody odstavit a zásobování obyvatel řešit alternativním způsobem. Nejproblematictější se v tomto ohledu jeví provoz v Košatřích, kde je zdrojem kombinace povrchové vody z toku a podzemní vody. S ohledem na dosažené hodnoty se bude dále řešit úprava technologie úpravy vody v tomto provozu.

Připravovaná změna legislativy na národní i evropské úrovni vyvolává podle odborníků řadu otázek týkajících se například novelizace vyhlášek na národní úrovni, četnosti stanovení jednotlivých kvalitativních parametrů, dokladování plnění měření zákalu upravené vody nebo vybavenosti laboratoří v ČR analytickými metodami a přístroji pro stanovení nových parametrů.

Aqualia vstupuje na trh v USA

Společnost Aqualia ve spolupráci s MDS zahajuje činnost v Texasu, druhém největším a nejrychleji rostoucím státu USA z hlediska počtu obyvatel. V souladu se strategií mezinárodního růstu získala Aqualia kontrolní podíl ve společnosti Municipal District Services (MDS), která zajišťuje komplexní vodárenské služby pro 364 tisíc obyvatel předměstí Houstonu a má uzavřeno zhruba 140 smluv o poskytování těchto služeb s městskými obvodů.

Aktivity na jihu USA

Společnost MDS je pozitivně hodnocena díky šestnácti letům poskytování spolehlivých a kvalitních služeb v oblasti Houstonu. Je druhým největším poskytovatelem v oblasti vodovodů, kanalizací, čištění odpadních vod a všech navazujících částí vodního cyklu pro obyvatele v dané lokalitě, kde poskytuje komplexní vodárenské služby. Její kultura jako rodinné firmy vycházející z orientace na zákaznický servis a kvalitu poskytovaných služeb se plně shoduje s kulturou společnosti Aqualia zaměřující se na veřejné služby v celé škále činností a oblastí. Touto akvizicí společnost učinila zásadní krok pro rozvoj své

činnosti v daném regionu s cílem stát se jedním z předních provozovatelů vodárenské infrastruktury na jihu USA.

Kdo jsou Aqualia MDS

Aqualia je vodohospodářská společnost vlastněná skupinou FCC (51 %) a australským správcem fondů IFM Investors (49 %). Podle nejnovějšího žebříčku Global Water Intelligence z prosince roku 2022 je čtvrtou největší vodárenskou společností v Evropě podle počtu obsluhovaných obyvatel a devátou největší společností v oboru na světě. Získala také ocenění jako nejlepší vodárenská společnost na světě v roce 2023. V současnosti poskytuje své služby 43,7 milionu odběratelů v 18 zemích. Ve finančním roce 2022 dosáhla obrátu 1,4 miliardy amerických dolarů a udržovala obchodní portfolio v hodnotě přesahující 18 miliard dolarů.

Společnost MDS byla založena v roce 2007 a sídlí ve městě Katy v Texasu. Poskytuje vodárenské služby v metropolitní oblasti Houstonu a okolí. Společnost nabízí v sektoru vodárenského managementu komplexní škálu služeb, jako jsou provozování, opravy, instalace, měření, služby pro stavebnictví, zákaznický servis a komplexní služby pro odběratele.

Náměstek ministerstva průmyslu v sídle Aqualia

Na začátku listopadu navštívil sídlo společnosti Aqualia v madridské čtvrti Las Tablas náměstek ministra průmyslu a obchodu ČR Eduard Kožušník. Spolu s ním se setkání zúčastnila ekonomická poradkyně českého velvyslanectví ve Španělsku Zuzana Hlavičková. Se zástupci společnosti Aqualia, kterou zastupovali finanční ředitel pro mezinárodní oblast José María Álvarez a Mariano Blanco, diskutovali o současných aktivitách a budoucích plánech skupiny ve střední Evropě a možnostech rozšíření spolupráce mezi Španělskem a Českou republikou v ekonomické oblasti.

Český velvyslanec jednal s vedením Aqualia

Český velvyslanec ve Španělsku Libor Sečka jednal první prosincový den v sídle společnosti Aqualia v Madridu s jejími nejvyššími představiteli Felixem Parrou, Luisem de Lope a Juan Pablo Merinem. Během setkání český ambasador zmínil fakt, že v roce 2024 slaví naše země dvacetileté výročí od vstupu do Evropské unie, a lze ho tedy chápat také jako dvacetileté výročí nových vztahů mezi oběma zeměmi. V souvislosti s tímto výročím se připravuje plán oslav, které by měly zahrnovat řadu akcí jak v České republice, tak ve Španělsku. Libor Sečka vyzval zástupce společnosti, aby se oslav tento významný španělský investor v České republice zúčastnil a přišel s konkrétními návrhy akcí, které by do nich mohly být zahrnuty.

Kopule vodojemu nad Vítkovem opět na místě

Náklady na komplexní rekonstrukci dosáhly 15 milionů korun. Zásadní sanace věžového vodojemu s objemem 200 metrů krychlových pitné vody začala v létě a na začátku druhé říjnové dekády dospěla do fáze, kdy byla kopule jeřábem vážícím 250 tun vrácena do výšky 38 metrů, aby mohly pokračovat dokončovací práce. Po osazení kopule vodojem znovu tvoří dominantu náhorní plošiny Vítkovské pahorkatiny a po finálním uvedení do provozu bude opět zajišťovat spolehlivé zásobování kvalitní pitnou vodou pro město a okolních osady.

Akce, která proběhla 12. října, s sebou nesla řadu nejistot, především v souvislosti s komplikovanými povětrnostními podmínkami. Ty jsou pro dané místo typické. S instalací se muselo oproti plánu několik hodin čekat a bylo využito klidné, ale jen několikahodinové rozmezí, které během jinak poměrně větrného dne nastalo.

Sanace kopule na zemi

Věžový vodojem s objemem 200 metrů krychlových pocházející z roku 1977 byl sanován obdobným způsobem, jako tomu bylo před dvěma lety u vodojemu v Albrechticích na hranici CHKO Poodří. Kopule byla jeřábem snesena z výšky 38 metrů na zem, kde proběhla její komplexní sanace. Po jejím dokončení mohla být umístěna jeřábem zpět a po zprovoznění souvisejících technologií a zařízení bude akumulace uvedena do zkušebního provozu, aby mohla být zapojena do zásobování města kvalitní pitnou vodou z Úpravny vody Podhradí, která zdrojově pochází z údolní nádrže Kružberk na řece Ostravici.

Po letech spolehlivého fungování v náročných podmínkách Oderských vrchů byl objekt v nevyhovujícím stavebně-technickém stavu, přičemž nejzávažnějším nedostatkem byla pokročilá koroze řady jeho komponent. Nevyhovující byl stav vnitřní i vnější části dřívku, akumulace a kotevních lan. Zkorodovány byly také armatury, potrubí, žebříky a mezipodesty, poškozené bylo opláštění akumulace.

„Stávající plášť vodojemu byl odstraněn a nové opláštění je provedeno z titanizinkové krytiny na roštu z hliníkových profilů kotveném na konstrukci nádrže. Po ošetření vnější ocelové konstrukce nádrže byl osazen nový hliníkový rošt včetně zateplení v podobě stříkané polyuretanové izolace. Všechny stávající žebříky byly nahrazeny novými z nerez, stejně jako všechny ostatní zámečnické prvky. Nové je také napojení vodojemu na kanalizaci,“ vysvětluje vedoucí investičního oddělení SmVaK Ostrava Dalibor Jurčák.

Kompletně se mění také strojně-technologická část, kdy všechny rozvody a zámečnické prvky jsou nově z nerezové oceli. Nové je také vystrojení vodojemu v podobě přítokového a odběrového potrubí s tepelnou izolací a systémem topných kabelů pro zamezení zamrznutí systému.

Kompletně vyměněna byla také zastaralá elektroinstalace, například v podobě nových elektroskríní. Nový je systém odvětrávání prostřednictvím soustavy filtrů přes akumulaci do vnějšího prostředí.

Vodárenský areál nad Vítkovem

Ve vodárenském areálu nad Vítkovem se nachází také zemní vodojem s kapacitou 650 metrů krychlových pitné vody. Ten prošel komplexní modernizací za 18 milionů korun předtím, než mohlo být přistoupeno k sanaci sousedního věžového vodojemu, aby bylo zajištěno spolehlivé zásobování lokality.

Vodojem, jehož sanace skončila loni na jaře, byl vybudován na počátku 70. let minulého století. Objekt byl stejně jako navazující čerpací stanice v nevyhovujícím stavebně-technickém stavu. Vnitřní

železobetonová konstrukce akumulací komory po desítkách let spolehlivého fungování zdegradovala, což potvrdil diagnostický průzkum VŠB-TU Ostrava. V nevyhovujícím stavu byla také převážná část venkovních i vnitřních objektů. „Ve vnitřní části objektu byly komplexně sanovány železobetonové a betonové konstrukce, opraveny stěny a stropy, očištěny a natřeny byly ocelové konstrukce, upraven byl systém odvětrávání a prostupy strojního potrubí. Rozšířeny byly také otvory pro vstup do suterénu, vyměněny byly dveře,“ říká vedoucí investičního oddělení SmVaK Ostrava Dalibor Jurčák.

Ve venkovní části došlo k opravě fasády a soklové části včetně hydroizolace, vyměněna byla střešní krytina, stejně jako klempířské a zámečnické prvky na fasádě i střeše, zrekonstruován byl odvodňovací žlab. Provedena byla řada terénních úprav, opraveno bylo oplocení nebo manipulační plocha uvnitř areálu. Nové jsou také vstupní dveře a vrata, stejně jako okna.

Zásobování Vítkova pitnou vodou

Vítkov na Opavsku je zásobován pitnou vodou z centrálního výrobního a distribučního systému Ostravského oblastního vodovodu. Pitná voda z Úpravny vody Podhradí, která byla vybudována v okrajové části města, je čerpána do areálu vodojemů nad Vítkovem. Ze zemního vodojemu je pitná voda čerpána do věžové akumulace, odkud gravitačně směřuje do dalších částí Vítkova (Nové Těchanovice, Lhotka u Vítkova, Prostřední Dvůr) a obce Větrkovice.

Kromě dvou modernizovaných vodojemů se v areálu nachází ještě další pozemní akumulace s kapacitou 800 a 2x150 metrů krychlových. Z nich je pitná voda dopravována do blízkého Klokočova, čerpací stanici Vítkov – Budišov je transportována do zemních vodojemů u Budišova nad Budišovkou, odkud jsou zásobovány další lokality v mikroregionu (Kružberk, Staré Těchanovice, Moravice, Melč a další).

36 milionů do kalového hospodářství v Kopřivnici

Čistírna odpadních vod v Kopřivnici disponuje novou linkou pro odvodňování kalu, která kapacitně odpovídá danému provozu a objemu produkovaného kalu. Díky tomu je dále zvýšena ekologičnost provozu. Realizací investice je dosaženo vyššího stupně odvodnění, celý prostor s kontejnery pro výsledný odvodněný kal je zakrytý, čímž se omezily negativní vlivy na okolí. Náklady akce, která začala na jaře roku 2023 a byla dokončena na podzim, dosáhly 36 milionů korun.

„Důvodem, proč jsme se do náročné investice pustili, je skutečnost, že předchozí mobilní odvodňovací zařízení nemělo dostatečný výkon s ohledem na nárůst množství stabilizovaného kalu* a nevyhovující manipulaci s odvodněným kalem*. V důsledku nízkého výkonu stávajícího odvodňovacího zařízení bylo kalové hospodářství zatěžováno zvýšeným množstvím kalu,“ popisuje ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Petr Grzonka.

Ekologičnost i efektivita

Nedostatečně výkonný systém kladl zvýšené nároky v tom, že stabilizovaný kal bylo nezbytné odvodňovat prakticky nepřetržitě. Systém dopravníků také neumožňoval optimální manipulaci s kalem a jeho odvoz, který musel být prováděn po menších objemech. To mělo vliv na efektivitu a ekonomičnost provozu. Odvodněný stabilizovaný kal byl navíc dopravován do kontejnerů stojících na nezakryté manipulační ploše mezi uskladňovacími nádržemi, což ho nechránilo před vlivy srážek a povětrnostních podmínek.

Nová linka odvodňování kalu zcela odpovídá potřebám daného provozu a nárokům na něj kladené z hlediska efektivity fungování a ekologičnosti provozu. Odvodňovací zařízení značky Hiller bylo instalováno ve dvoupatrové nosné konstrukci za jednou z uskladňovacích nádrží kalu v areálu čistírny odpadních vod. Technologie má výkon minimálně dvanáct metrů krychlových vstupního kalu za hodinu. Odvodněný kal je prostřednictvím šnekových dopravníků transportován do přistavených kontejnerů. Celý prostor s kontejnery je zakrytý proti srážkám a povětrnostním podmínkám, čímž je zamezeno nežádoucímu vnosu vody do již odvodněného kalu. Součástí stavby bylo propojení přírodních potrubí užitkové i pitné vody, stabilizova-

ného kalu a flokulantu. Nová je také elektroinstalace a související automatizovaný systém řízení.

„Zatímco vstupní kal má obsah sušiny v průměru mírně nad tři procenta s podílem organických látek kolem šedesáti procent, potom na výstupu z technologie vzroste obsah sušiny až na třicet procent,“ vysvětluje Grzonka.

V čistírně odpadních vod v Kopřivnici byla ke konci roku 2021 navíc dokončena stavba nové dosazovací nádrže za 38 milionů korun. Díky tomu došlo k dalšímu zvýšení kvalitativních parametrů vyčištěné vody. Investice umožnila navýšení doby zdržení aktivní směsi v biologické části čistírny (dosazovacích nádržích), což má zásadní vliv na parametry vyčištěné vody, především v oblasti nerozpuštěných látek.

Poznámka

Každá mechanicko-biologická čistírna produkuje při čištění odpadní vody určité množství kalu. Jeho část je přinášena na čistírnu odpadních vod kanalizační sítí. Tento kal se usadí v usazovacích nádržích. Další kal vzniká v aktivacích nádržích, do kterých je vháněn kyslík. V těchto nádržích rostou bakterie, které ke svému růstu využívají látky obsažené v přiváděné odpadní vodě. Protože se do nádrží neustále přivádí další odpadní voda, bakterie se množí, je třeba jejich část v určitých cyklech z aktivacích nádrží odstraňovat.

Kaly se v tekutém stavu čerpají do vyhnívacích nádrží. V nich dochází k dalšímu rozkladu obsažených látek (tj. vyhnívacímu procesu) a jeho stabilizaci (stav, kdy již vyhnívací proces výrazně zpomalí). Kal je ve vyhnívacích nádržích ohříván a promícháván. Z nich se čerpá do uskladňovacích nádrží a dále na odvodňovací linku, kde se zbavuje přebytečné vody. Z odvodňovací linky je kal v téměř sypké podobě předáván oprávněnému subjektu k dalšímu zpracování jako součást rekultivačních substrátů.

53 milionů do vodovodů u Melče a Vítkova

U Melče bylo zmodernizováno téměř 5 800 metrů vodovodní sítě, u Klokočova téměř 1 350 metrů. 40 milionů korun si vyžádala rekonstrukce přírodních řadů mezi obcemi Moravice, Nové Lublice a Kružberk. Díky tomu pijí lidé v Oderských vrších v okolí Melče na Opavsku kvalitnější pitnou vodu, protože původní ocelové potrubí bylo po desítkách let spolehlivého fungování problematické z hlediska obsahu železa v dodávané vodě.

Zlepšení kvality

„Důvodem, proč jsme přikročili k této významné investici, byla skutečnost, že přes zvýšenou četnost odkalování přírodních řadů pro zásobované obce se nedařilo snižovat obsah železa v pitné vodě na potřebnou úroveň. Provedli jsme hydrotechnické posouzení zohledňující průtočnou rychlost vody v systému a její obměnu v dané síti, přičemž jsme se rozhodli situaci vyřešit bezvýkopovou technologií, kdy jsme do původního ocelového řadu zatáhli polyetylenové potrubí,“ vysvětluje ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Stavba byla rozdělena do dvou etap, kdy během první z nich bylo do původního ocelového řadu s průměrem DN 300 vloženo polyetylenové potrubí DN 200. Jednalo se o úsek v délce 3 831 metrů mezi

vodojemy pro Nové Lublice a Moravici. Na předávacím místě pro Nové Lublice byla vybudována nová armaturní šachta, na trase bylo umístěno pět hydrantů sloužících jako kalník a čtyři sloužící jako vzdušník.

Během druhé etapy, která byla dokončena na podzim roku 2023, mezi vodojemem pro Nové Lublice a odbočkou pro vodojem pro obec Kružberk, bylo nahrazeno 1 959 metrů ocelového potrubí DN 200, do něhož bylo vsunuto polyetylenové potrubí DN 150. Na trase jsou umístěny dva hydranty sloužící jako kalník a jeden sloužící jako vzdušník.

Bezvýkopová metoda je ohleduplnější k okolnímu prostředí a minimalizuje vliv stavby na kvalitu života v dané oblasti. Je výhodná také nižšími náklady v porovnání s výkopovými metodami a rychlostí provedení.

Ze stejného důvodu jako v okolí Melče došlo v první polovině letošního roku také v části Vítkova – Klokočově k výměně 1 356 metrů ocelového potrubí za vodovod z vysokohustotního polyetylenu. Náklady dosáhly 13 milionů korun. Díky tomu mohou lidé v obci pít kvalitnější pitnou vodu.

Dvě investice do úpravy na Frenštátsku

Úprava vody Bystré v Beskydech nad Frenštátem pod Radhoštěm bude po modernizaci využívat pouze podzemní vodu. Obec Trojanovice, stejně jako části Frenštátu pod Radhoštěm a Čeladné, jsou zásobovány pitnou vodou z Úpravy vody Bystré, která se nachází poblíž stejnojmenného horského toku. Ten pramení mezi Pustevnami a Kněhyní a během svého bystrého směřování do údolí, než spojí ve Frenštátě pod Radhoštěm své vody s říčkou Lomná, vytváří vodopády, sevřené kaňony i malebná zákoutí. Úprava vody Bystré byla původně vybudována pro zpracování jak vody z podzemních zdrojů, tak pro povrchovou vodu z horského toku.

Využití podzemních zdrojů

Přebytky podzemní vody z Frenštátských pramenů jsou přivedeny na otevřené pískové filtry a po zdravotním zabezpečení plynným chlorem dále pitná voda směřuje do vodojemu pro zásobování horního tlakového pásma obce Trojanovice. Do úpravy směřuje také přírodní řád podzemní vody z Frenštátských pramenů, který po zdravotním zabezpečení chlornanem sodným pokračuje do spotřebišť. Nicméně v průběhu příválových srážek dochází k zakalení mělčích jímácích zářezů, které je nutné odstavovat z provozu.

„Ke dvěma po sobě následujícím stavbám, které spolu úzce souvisí, jsme museli přistoupit proto, abychom zajistili spolehlivé zásobování všech odběratelů v lokalitě kvalitní pitnou vodou. Během stavby vyměníme část technologie úpravy vody. Jako zdroj vody budou sloužit pouze podzemní prameny;“ říká ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Tlakové poměry v oblasti

Aby bylo možné k rekonstrukci úpravy vody přistoupit, což je plánováno pro letošní rok, musela proběhnout investiční akce, která skončila během loňského podzimu. S ohledem na to, že úprava vody bude využívat pouze podzemní vodu z pramenů, bylo nezbytné zajistit potřebné tlakové poměry ve stávající vodovodní síti nad přerušovací komorou, které budou změnou systému zásobování negativně ovlivněny. *„Ve vodojemu Hájenka pro horní tlakové pásmo zásobování Trojanovic byla vybudována nová automatická tlaková stanice s parametry, které umožní spolehlivé zásobování spotřebišť s odpovídajícími tlakovými poměry. Částečně vyměněno bylo také vystrojení vodojemu a související zařízení, například ventil pro dálkovou regulaci průtoku. Mezi vodojemem a rozváděcím řádem bylo vybudováno nové propojovací potrubí z tvárné litiny;“* popisuje ředitel vodojmu SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Pod zmiňovanou přerušovací komorou byla vybudována nová vodoměrná šachta, nad ní bylo vyměněno stávající propojovací potrubí z oceli za potrubí z vysokohustotního polyetylénu. Stávající vzdušnicová šachta byla opravena a vyměněno její vystrojení.

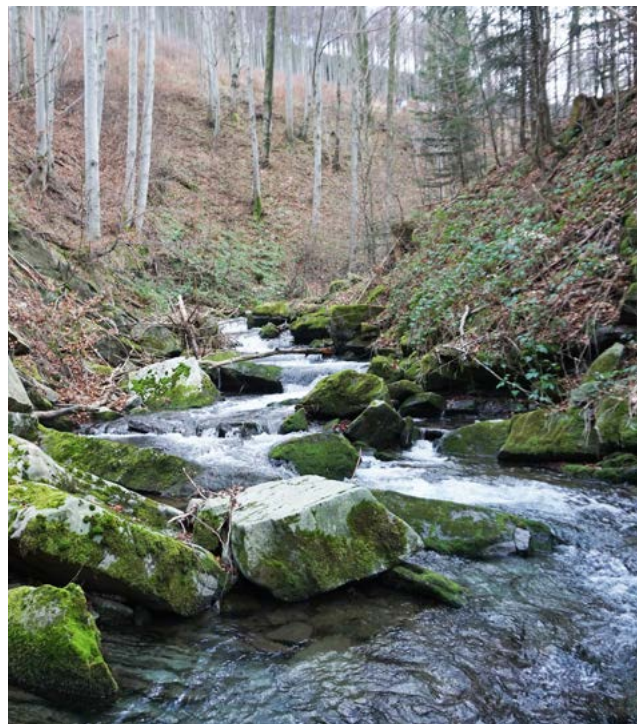
V blízkosti bývalého předávacího místa pro odběr pro Kunčice pod Ondřejníkem bylo vyměněno stávající ocelové potrubí za potrubí z vysokohustotního polyetylénu, jedna současná šachta byla stavebně opravena a vyměněno její vystrojení, další šachta byla zrušena. Náklady přesáhly tři miliony korun.

Modernizace úpravy

Po dokončení této stavby bude možné v letošním roce přistoupit ke stavební i technologické modernizaci Úpravy vody Bystré. *„Během stavby bude potrubí pro zásobování horního tlakového pásma Trojanovic v provozu, protože se jedná o vodu, která prochází pouze zdravotním zabezpečením a nevyžaduje úpravu. Dodávka pitné vody bude zajištěna díky čerpání vody z Planísk do vodojemu v Trojanovicích;“* vysvětluje Komínek.

Po provedení modernizace bude úprava vody využívána pro přebytečnou podzemní vodu ze sběrné jímky. V případě zákalů podzemní vody z mělčích zářezů bude podzemní voda převáděna na filtry úpravy vody. Po úpravě a zdravotním zabezpečení bude tato voda dopravována do vodojemu pro horní tlakové pásmo Trojanovic.

Náklady dosáhnou téměř čtyř a půl milionu korun.

Potápěči v Odře

Před pěti lety byl dokončen během první etapy rekonstrukce přivaděče Záhumenice – Bělá, který je klíčový pro zásobování jižní části Ostravy pitnou vodou, přechod vodovodního potrubí přes Odru u Polanky nad Odrou. Meandrující řeka v místě mění s ohledem na vodní poměry během roku svůj tok a shybka vedoucí potrubí pod řekou byla vlivem toho v nevyhovujícím stavu. Nově vede přírodní řád na přemostění vysoko nad hladinou Odry.

Loni v říjnu na místo nastoupili potápěči, aby v souvislosti s erozní činností řeky v říčním kilometru 21,129 část již nevyužívané shybky a navazujících objektů odstranili. Bylo nutné také odstranit staré Larssenovy stěny (štětovnice), které byly původně vybudovány na břehu řeky, ale v důsledku jejího erozivního působení se ocitly několik metrů od břehu uprostřed toku.

„Tyto Larsseny musely být páleny přímo v korytě řeky za použití specifické metody pálení pod vodou specializovanou potápěčskou firmou. Byla použita metoda řezání pomocí uhlíkové elektrody za použití kyslíku. Potápěči Larssenovu stěnu nařezali na menší segmenty, které byly následně jeřábem vytaheny na břeh. Vše se tedy odehrálo za snížené viditelnosti pod hladinou, kdy byli potápěči nuceni spoléhat ve značné míře především na svůj hmat. Vše probíhalo v neregulovaném úseku Odry v Polance nad Odrou;“ říká Michal Przeczek z investičního oddělení SmVaK Ostrava.

Krmelín: největší vodojemy v regionu

Rozsáhlý areál vodojemů nad Krmelínem na Ostravsku je významnou dominantou obce a jeho okolí je častým cílem návštěv turistů, cyklistů a místních obyvatel. Již z dálky jsou viditelné mohutné železobetonové plastiky Památník vody Rudolfa Valenty. Tři části tohoto komplexu se nacházejí vně vodárenského areálu, ta nejvyšší a nejviditelnější uvnitř na hraně jedné z akumulčních komor.

Tři možnosti přítoku

Dvoukomorový zemní vodojem má celkovou kapacitu 40 000 m³ a jedná se o největší vodojem provozovaný společností SmVaK Ostrava. Každá z komor vodojemu má rozměry 94x37 metrů s výškou 6 metrů. Je součástí páteřního systému výroby a distribuce pitné vody v Moravskoslezském kraji – Ostravského oblastního vodovodu. Vodojem byl vybudován v roce 1969 z důvodu potřeby uspokojit zvýšenou poptávku po pitné vodě pro Ostravsko.

Přívod pitné vody je možný třemi nezávislými přivaděči, a to jak z Kružberského skupinového vodovodu (zdroj údolní nádrž Kružberk), tak z Beskydského skupinového vodovodu (zdroj údolní nádrž Šance).

Do vodojemu může z různých směrů přitéct až 2 500 litrů pitné vody za sekundu. Největší profil ocelového potrubí přivaděče z Úpravny vody Podhradí je 1 200 milimetrů. Z vodojemu vedou souběžně dvě potrubí do jižní části Ostravy s profilem 1 200 a 800 milimetrů. Z Krmelína je možné vodu přes čerpací stanici v Lískovci u Frýdku-Místku zpět dopravit také na Havířovsko a Karvinsko a dalších lokalit ve východní části regionu zásobované prostřednictvím Beskydského skupinového vodovodu.

Přípravy modernizace

SmVaK Ostrava, které vodojemy vlastní a provozují, plánují jejich významnou modernizaci, jak to po několika desítkách let spolehlivého fungování bude technický stav v nejbližších letech vyžadovat. Realizují se první studie s tím, že ke konci desetiletí by měla začít technicky i finančně náročná stavba.

Během ní se logicky bude muset řešit také budoucnost umělecké výzdoby areálu v podobě zmiňovaných mohutných železobetonových plastik. „Uvědomujeme si, jaký význam a symbolickou hodnotu areál s uměleckými objekty pro místní obyvatele má. V souvislosti s připravovanou rekonstrukcí také uvažujeme o tom, jak s Památníkem vody

naložíme. Možností je několik. Vše je prozatím ve fázi úvah, máme dostatek času na to, abychom společnou diskuzí dospěli k všestranně přínosnému řešení,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Ten zároveň upozorňuje na to, aby se lidé v blízkosti odpočinkového místa chovali odpovědně. Umělecké dílo je soukromým majetkem a nemělo by docházet k jeho ničení a devastaci, jak se tomu opakovaně děje především posprejováním nebo ničením jeho povrchu. Při pohybu v okolí skulptur by navíc každý měl brát ohled na vlastní bezpečí a zdraví.

Ředitel Galerie výtvarného umění v Ostravě Jiří Jůza význam uměleckého díla a jeho autora potvrzuje. „Jedná se o výjimečného umělce, který je zásadně spojen s Ostravou a Ostravskem. Již za svého působení v Československu, než v roce 1974 emigroval, se u nás zasloužil například o realizaci Symposia prostorových forem, během nějž vytvořil jednu plastik. S tímto obdobím je svázán Památník vodě. Jedná se o mimořádné dílo, realizaci ve veřejném prostoru a krajině, které je v mnohých aspektech naprosto unikátní také ve středoevropského kontextu. Mimo jiné se na něm podílel i další umělec Jiří Bielecký, představitel Klubu konkrétních skupin umělců s výrazným evropským přesahem. Není příliš mnoho takto monumentálních s geometrií spojených děl, které spadají ještě do šedesátých let.... jedná se o dílo vpravdě nadčasové svědčící o kultuře a přesahu naší společnosti,“ popisuje Jůza.

Co je nového ve vodárenských laboratořích?

Na začátku roku 2024 byl ve vodárenských laboratořích společností Vodotech implementován nový software využívaný ve všech oblastech činnosti. Protokol o zkoušce s výsledky analýz, který je alfou a omegou laboratorní činnosti, je nově zákazníkům dostupný v elektronické verzi s digitálním podpisem.

Tištěné protokoly budou sice stále k dispozici, nicméně s ohledem na ohleduplnost k životnímu prostředí budou dokumenty primárně odesílány e-mailem. Pro zákazníky bude tato forma komfortnější a uživatelsky vstřícnější. Změna se týká také odesílání faktur za rozborů vody, které by mělo probíhat stejným způsobem.

„Výsledné protokoly obsahují další změny. Pro lepší srozumitelnost uvidí například majitelé studní, kteří si nechali otestovat svůj zdroj, jednoduché vyhodnocení obsahující termíny vyhovuje/nevyhovuje. Vzorů vždy srovnáváme s aktuálně platnou legislativou. Celkově by měl být protokol srozumitelnější laické veřejnosti,“ vysvětluje vedoucí provozních laboratoří Vodotech Lucie Chlebková.

Začátkem roku obletěla vodárenským světem informace týkající se novely vyhlášky č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu, stejně jako četnost a rozsah kontroly pitné vody. Novela vyhlášky obsahuje velké množství změn, z nichž nejpodstatnější je zařazení nových ukazatelů do pravidelných kontrol. Jedná

se o bisfenol A (BPA), sumu pěti halogenoacetylových kyselin, sumu dvaceti perfluorovaných a polyfluorovaných alkylových látek (PFAS).

„Bisfenol A je v posledních letech často zmiňovanou látkou, která vysoce ovlivňuje hormonální systém. Používá se při výrobě polykarbonátů, kožených lahví, barelů na vodu, sportovních pomůcek, plastových příborů, dóz na potraviny, ale také ve stomatologii, stavebnictví, elektronice nebo medicíně. Využíván je také při výrobě termocitlivých papírů, na které se tisknou třeba jízdenky, účty v obchodech nebo stvrzenky v bankomatech,“ popisuje Chlebková.

Za zmínku v probíhající lyžařské sezóně stojí také perfluorované a polyfluorované alkylové látky. Jedná se o skupinu látek, které se pro své voděodolné a nepřílnavé vlastnosti využívají v potravinových obalech, kuchyňském nádobí zejména z teflonu nebo nepromokavých tkaninách (např. Gore-Tex). Používají se k výrobě vosků a parafinů pro mazání lyží. Většina těchto látek je odolná vůči rozkladu, což je dáno přítomností velmi pevné chemické vazby mezi fluorem a uhlíkem.

U některých parametrů došlo ke zprůsňení požadovaných limitů – konkrétně u olova (platí však až od roku 2036) a chromu. Naopak ke zmírnění limitů došlo u selenu, bóru a antimonu, dále pak u chloritanů, chlorečnanů. Novými sledovanými ukazateli jsou 17- beta-+estradiol, nonylfenol. Zde však limity nebyly prozatím stanoveny.

Testování nových kompaktních vodoměrů

Na jaře 2024 budou Vodotech a SmVaK Ostrava testovat nové kompaktní vodoměry flowIQ 2200 DN 20 od společnosti Kamstrup. Testy budou probíhat jak v autorizovaném metrologickém středisku v Opavě, tak na vytipovaných odběrných místech v reálných podmínkách.

Tato měřidla je možné objednat s různými možnostmi konfigurace (DN15, 20, 25, montážní délka 105-260 milimetrů) a možnostmi komunikace Wireless M-Bus, linkIQ (868MHz), LoRaWan a NB-IoT.

Výhodami těchto vodoměrů jsou:

- široká konfigurovatelnost při objednávce
- kompaktnost
- certifikace IP68 včetně komunikačních modulů
- stejný stav číselníku na vodoměru jako v zasláném dálkovém odečtu bez nutnosti další korekce stavu
- detailní informace na displeji včetně hodinového průtoku, také upozornění na displeji na kapající kohoutek, prasklé potrubí za vodoměrem, pokus o neoprávněnou manipulaci a opačný průtok, včetně upozornění vybité baterie ve vodoměru šest měsíců před jeho vybitím

Vodoměr dokáže všechny chybové stavy zaslat společně s odečtem, zároveň monitora na místě informuje o signálu při odeslání zprávy z odběrného místa. Přenos dat je řešen technologií NB-IoT s připojením k BTS s co nejlepším pokrytím. Jedinou podmínkou zůstává dostupnost alespoň jedné BTS s technologií NB-IoT v okolí vodoměru.

Budou testovány všechny typy komunikace, které vodoměr umožňuje, jako prioritou je ale otestování technologie NB-IoT v návaznosti na stávající technologii dálkových odečtů, kterou Vodotech zajišťuje pro SmVaK Ostrava.

Co je NB-IoT

Jedná se o speciální úzkopásmovou síť, která je určena výhradně pro přenos dat. Vyznačuje se efektivním přenosem dat s minimálními nároky na baterii v zařízení, což podstatně snižuje náklady celého přenosu. Výhodou je rovněž dostupnost signálu na území České republiky a jeho dosah na těžko přístupná místa. Všechna koncová zařízení je možné na dálku řídit a konfigurovat.

Zákaznická linka v roce 2023

Na konci roku 2022 se zaměstnankyně bezplatné zákaznické linky 800 292 400 připravovaly na implementaci nového zákaznického informačního systému, který následně od počátku roku 2023 prostoupil všemi procesy napříč společností.

Na nové platformě bylo v roce 2023 přijato 57 167 telefonátů. Ve srovnání s předchozím rokem šlo o nárůst o téměř polovinu. To vše musel zvládnout tým šesti operátorek. Nejnáročnějším měsícem byl červen, kdy bylo obslouženo 8 138 volajících. Průměrně zákazníci nečekají na lince ani 30 sekund, než se jim operátorka začne věnovat. „Běžný hovor trvá zhruba dvě a půl minuty a suverénně nejčastějším důvodem

hovorů, dlouhodobě více než 50 %, jsou otázky týkající se fakturace vodného a stočného. S nástupem nové generace odběratelů je jasným trendem zvýšená obliba e-mailové komunikace, kdy z call centra jsou každý měsíc odeslány průměrně tři stovky e-mailových odpovědí,“ vysvětluje vedoucí zákaznické linky Markéta Ševčíková.

Ke standardním aktivitám patří také vyřizování žádostí o zákaznické internetové účty, kterých je přijato průměrně více než 230 měsíčně, a následné vyřizování, třídění a předávání požadavků z těchto účtů. Nezbytný je individuální přístup ke každému volajícímu zákazníkovi a snaha vždy najít řešení jeho požadavků. „Do roku 2024 jsme vkročili s mnoha plány na rozvoj poskytovaných služeb a jsme pevně přesvědčeni, že za dvanáct měsíců je budeme moci prohlásit za úspěšně dosažené,“ uzavírá Ševčíková.

Program pro aktivní zaměstnance po deváté

V programu Plaveme v tom spolu! pro zaměstnance, kteří usilují o zvýšení kvality života v regionu aktivitou v neziskovém sektoru, rozdělí vodárenská společnost 300 000 korun.

K více než 150 projektům neziskových organizací, v nichž působí zaměstnanci SmVaK Ostrava, podpořeným v minulých osmi letech, se přidají v roce 2024 další. Ty získají prostředky na užitečné, přínosné a zajímavé aktivity. Vodárenská společnost potvrzuje fakt, že si váží zaměstnanců, kteří se ve volném čase a obvykle bez nároku na odměnu věnují obecně prospěšným aktivitám. Uvědomuje si, že si tito lidé zaslouží podporu. Proto již po deváté vyhlásila grantový program Plaveme v tom spolu! Částka, která může být rozdělena, činí 300 tisíc korun.

Úspěšná tradice

„Pustili jsme se do tohoto programu před devíti lety. Od té doby se úspěšně etabloval, rozvíjel a byly díky němu podpořeny desítky užitečných projektů v sociální, zdravotní, ekologické, kulturní nebo sportovní oblasti. Naše podpora neustala ani během doby protipandemických omezení v souvislosti s onemocněním covid-19 a vždy jsme našli s neziskovými organizacemi cesty, jak pomoci realizovat projekty k rozvoji občanské společnosti v regionu, kde působíme. Nyní funguje program na plno dále a uvědomujeme si, že nejistá situace a výhled v ekonomice z hlediska rostoucích nákladů dopadají výrazně také na neziskový sektor. Jsme tedy opět jako společnost, která si uvědomuje svou odpovědnost za region, v němž působí, připraveni pomáhat,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Náročné období

Díky podpoře vodárenské společnosti, ale především aktivní volnočasové činnosti zaměstnanců, byla realizována řada projektů, které pomáhají zlepšovat kvalitu života v nejrůznějších oblastech, jsou v mnoha oblastech užitečné a dokáží přinášet radost. Lidé, kteří jim pomáhají na světě, o tom, jak prožít život aktivněji, smysluplněji nebo veseleji neteoretizují, ale sami k tomu elánem, nasazením a aktivitou přispívají. „Za to si zaslouží uznání a respekt. Neziskové organizace vyšly z covidového období silnější, efektivnější a flexibilnější v tom, jak dokáží operativně přizpůsobovat činnost aktuální situaci. Než se ale stačily pustit do nové etapy aktivit, přišla vysoká inflace zvyšující náklady prakticky ve všech oblastech jejich fungování. Do toho se v souvislosti se stavem státního rozpočtu, přijímáním úsporných opatření a nejistými výhledy dalšího vývoje projevila ve společnosti a podnikatelském sektoru vysoká míra nejistoty a nervozity. To samozřejmě dopadá také na nezis-

kově organizace. Ačkoliv si uvědomujeme, že podpora pro jednotlivé projekty se nemusí jevit závratně vysoká, přesto vodárenskou metaforou můžeme říct, že z malých kapek podpory může vzniknout moře potřebných a zajímavých projektů. A jsme rádi, že k tomu můžeme přispět,“ říká Anatol Pšenička.

Kdo získal podporu

Zaměstnanci SmVaK Ostrava podávali žádosti do 22. ledna 2024. V polovině února bude po projednání doručených projektů oznámeno, které organizace podporu získají. Zaměstnanci v loňském roce předložili 20 projektů s celkovými rozpočty v úhrnné výši 1 926 800 Kč. Požadovaná výše podpory činila 511 500 Kč. Komise doporučila podporu vybraných projektů v celkové výši 300 000 Kč.

Pomoc získaly například Klub bechtěrevíků ČR nebo spolek ADRA pro školení dobrovolníků v oblasti krizové intervence. Podpořen byla také organizace FOR HELP věnující se péči o děti s poruchou autistického spektra. Pomoc směřovala také k aktivitám dobrovolných hasičů v Havířově nebo Českém Těšíně – Mostech. Technické a materiálové vybavení si díky programu mohli koupit také kynologové z SKP Ostrava, mladí fotbalisté v Darkovičkách a Brušperku, stolní tenisté v Opavě. Podpořeny byly také letní tábory pro děti, sportovní soustředění klimkovických badmintonistů nebo aktivity dětských horolezců z Frýdku-Mítku. V oblasti kultury podporu získal festival dětských pěveckých souborů Loučenská vločka v Koutech nad Desnou nebo Folklorní soubor Šmýkna.

Za dobu existence programu bylo mezi neziskové organizace rozděleno zhruba 1,8 milionu korun.

Podpora kynologie pokračuje

Díky grantovému programu vodárenské společnosti pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! mohl oddíl sportovní kynologie SKP Ostrava v roce 2023 provést výměnu zastaralých sodíkových světel venkovního osvětlení areálu Radar neboli výcvikového prostoru ve Studence.

„Místo těchto zářivek byla instalována nová led světla s nižšími požadavky na elektrickou energii a vyšším výkonem svítivosti. V celkovém součtu se požadavek na energii snížil o 152W na nový počet světel. Tím se podařilo osvětlit celý výcvikový areál ze tří jednotlivých bodů. Instalaci jsme zároveň dosáhli větší bezpečnosti. Dosavadní světla byla již na hraně životnosti a jejich uchycení drželo v některých místech, jak se říká, jen silou vůle. Zároveň se nám podařilo eliminovat počet hnízd bodavého hmyzu, který sídlil v lampách,“ říká člen organizace Jiří Beneš, jinak také vedoucí čistírný odpadních vod v Novém Jičíně, díky němuž kynologové podporu získali.

Snaha o lepší viditelnost a bezpečnost byla prověřena během 29. ročník Obranného speciálu SKP Ostrava, který se ve Studenci konal 13.-14. října 2023. Tradice akce sahá až do roku 1994. Původně byla určena psovodům Policie ČR, ale brzy byla otevřena jejich kolegům z dalších ozbrojených složek státu a také psovodům civilním. Hlavním cílem bylo dát příležitost služebním psovodům srovnat si úroveň vycvičenosti psů a možnost vyzkoušet si je v náročných situacích maximálně přiblížených reálnému životu ve službě.

Díky kynologickému internetovému magazínu ecanis.cz navíc bylo možné zápolení sledovat online se zaznamenáním průběžného stavu jednotlivých závodníků a celkového závodu. Ten zahrnuje celou řadu disciplín v oblasti poslušnosti, obrany (zadržení prchající osoby v noci, zadržení osoby, která se snaží vyhnout střetu se psem, revír v terénu se dvěma pachateli, revír v objektu s pachatelem, přepad při pochůzce, likvidace výtržnosti, zadržení prchající osoby, kontrolní zadržení – protiútok nebo blokování osoby). Do hlavní kategorie nastoupilo patnáct týmů z řad Policie ČR, Vězeňské služby ČR, Armády ČR a městské policie.

Areál vodojemů nad Frýdkem-Místkem. Věžový vodojem má kapacitu 500 metrů krychlových. V areálu se nachází také dvoukomorový zemní vodojem s celkovou kapacitou 10 000 metrů krychlových. Do obou vodojemů směřuje standardně pitná voda z Úpravny vody Nová Ves.

Čistírna odpadních vod Karviná. Původní čistírna odpadních vod byla uvedena do provozu v roce 1961. V průběhu času byla rozšiřována a upravována. Výstavba nové čistírny za 410 milionů korun byla ukončena v roce 2001. Má kapacitu 88 tisíc ekvivalentních obyvatel a denně dokáže zpracovat až 30 tisíc krychlových metrů odpadních vod.

Bruzovice na Frýdecko-Místecku. Nová i stará přerušovací komora mají shodně kapacitu 1 800 metrů krychlových pitné vody.

Čistírna odpadních vod v Bohumíně byla vybudována v roce 1997. Za rok dokáže vyčistit více než tři miliony metrů krychlových odpadních vod, což projekčně představuje ekvivalent pro téměř 34 tisíc obyvatel. Maximální průtok na odtoku je projektován na 573 metrů krychlových za hodinu.

Od úpravy vody k pomoci potřebným

Jako technik největší úpravy vody SmVaK Ostrava v Podhradí u Vítkova působí již třináct let Daniel Michalík. S vodárenstvím do té doby jeho kariéra spojená nebyla, protože pracoval ve stavebnictví. Kromě pracovních povinností ve svém volném čase již řadu let působí jako předseda Spolku přátel kultury a umění Opava. Ten pořádá ve městě charitativní akce, jejichž cílem je pomoc rodinám s dětmi, k nimž nebyl osud příliš přátelský, a musí řešit řadu zdravotních problémů, omezení a hendikepů. Cesta ke zlepšení a zvýšení kvality života bývá často nejistá, bolestivá, zdoluhavá, ale také náročná. A to kromě nároků na režim fungování v rodině také z finančního hlediska.

Žijete v Opavě, pracujete u Vítkova, takže plnění pracovních povinností je spojeno s každodenním cestováním. Jste s regionem spjatí od dětství?

Dětství a mládí jsem prožil v historickém centru Opavy, kde jsem žil do svých třiceti let. Volný čas jsem trávil ve vnitrobloku domu v centru města, a na tuto dobu velmi rád vzpomínám. Podstatnou část dětství jsem také strávil na lukách a v lesích v kousek od Opavy v Žimrovicích. Tam dodnes jezdím na naši chatu. Zde jsem si již v dětství vybudoval vztah k přírodě. Mimo jiné jsem členem České společnosti ornitologické. Mezi mé další koníčky patří sport a kultura. V dětství jsem také navštěvoval atletickou přípravku na Tyršově stadioně v Opavě.

Pracujete v největší vodárenské společnosti v regionu. Máte za sebou vzdělání v tomto oboru?

Nikoliv. Na rozdíl od řady kolegů ve firmě jsem přišel z jiného oboru. Vystudoval jsem Střední průmyslovou školu stavební v Opavě, a poté Stavební fakultu VŠB-TU Ostrava. Před nástupem do SmVaK Ostrava jsem pracoval jako projektant stavebních konstrukcí a připravář staveb. V naší společnosti pracuji 13 let a jsem rád, že se mohu podílet na výrobě suroviny, která je nezbytná ke každodennímu životu, neobejdeme se bez ní a není za ni náhrada.

Co Vás na práci nejvíce baví? Co Vám ji naopak komplikuje?

Již od dětství jsem byl, jak se říká, vodní živel, a vodu jako takovou mám velmi rád. Má spoustu tváří a podob, od zurčících potůčků, u kterých se dobře relaxuje, až po nezastavitelný živel při povodních. Proto je nesmírně důležité k ní přistupovat s respektem. Toto je například

jeden z aspektů, který se na mé práci líbí. Rád také pracuji v kolektivu, proto jsem opustil pozici projektanta, neboť jsem v kanceláři byl obvykle jen já a počítač. A to není nastavení pro mě úplně optimální.

Komplikace patří ke každé profesi a jsou zde proto, abychom je překonali.

Když porovnáte práci ve vodárenství s Vaší předchozí kariérou, v čem vidíte největší rozdíly, a v čem jsou naopak styčné body, které jsou pro oba sektory podobné. Jsou pro Vás zkušenosti ze stavebnictví přínosné?

Coby stavební inženýr jsem přišel do styku s vodárenstvím jako součástí technické infrastruktury, která byla rovněž jedním z předmětů na škole. Takže jsem získal představu, jakým způsobem je dopravována voda, plyn a elektrická energie od výroby ke koncovému spotřebiteli. Technické myšlení, strukturovat a systematickost, které jsem ve stavebnictví nabyl, jsou samozřejmě pro mou profesi technika největší úpravy vody v regionu velice důležité.

Co stálo u vzniku Spolku přátel kultury a umění Opava v roce 2015? Jsou tam nějaké inspirace z toho, čemu jste se věnoval předtím, ať již v neziskovém sektoru, nebo jinde?

V období 2010-2014 jsem působil jako zastupitel Statutárního města Opava, v té době jsem se seznámil při návštěvě dětského oddělení Slezské nemocnice Opava se svými současnými kolegy ze spolku. Pozvali mě do divadla na ztvárnění pohádky Mrázík, kterou pracovníci dětského oddělení připravili. Výtěžek z představení byl věnován dětem. A to byl spouštěcí mechanismus k založení spolku a k podpoře charitativní činnosti.

Vyvíjí spolek ještě nějaké další aktivity kromě charitativní koncertů a plesů, jichž jsou SmVaK Ostrava dlouhodobým partnerem, a pomáhají tak díky Vaším aktivitám těm, kteří to potřebují?

Před několika lety jsme navázali spolupráci s ZUŠ Opava, s níž pořádáme koncerty. Tím rozvíjíme charitativní myšlení také u mladé generace. Děti si díky tomu uvědomují potřebu pomáhat těm, kdo se ocitli v těžké situaci a musí řešit problémy, které jsou pro běžnou populaci často obtížně představitelné. Na oplátku náš spolek podporuje rodiny dětí, které jsou v tíživé finanční situaci. Děti jsou často velmi nadané, ale napjatý rozpočet rodiny neumožní placení ZUŠ a rozvoj jejich talentu.

Jak nacházíte děti, jimž pomáháte? Mají vždy vztah k Opavě, nebo je váš akční záběr širší, například na úrovni Moravskoslezského kraje?

Kolega a jeden ze zakladatelů spolku Dalibor Hudec je primářem dětského oddělení v opavské nemocnici. Takže máme ve svých řadách odborníka na slovo vzatého. Vybíráme především děti z okresu Opava,

neboť na naše akce přispívá mimo jiné toto statutární město. To má logickou podmínku, že dítě bude pocházet z tohoto okresu.

Co plánujete do budoucna?

Za dobu naší existence a působení jsme získali již mnoho příznivců, což nám umožňuje uspořádání většího počtu koncertů. Rádi bychom do našich aktivit zařadili také nějakou sportovně-charitativní akci. Na těchto plánech aktuálně pracujeme a promýšlíme je. Dokážu si představit například formu charitativního běhu s předem daným účelem, komu a jakou formou jeho prostřednictvím pomoci. Ostatně informace o našich aktivitách je možné sledovat na kulturnispolekopava.cz.

Kolika dětem už jste pomohli?

Od roku 2015 jsme podpořili deset dětí. Podařilo se nám pro ně získat zhruba 1,3 milionu korun.

Sledujete příběhy těch rodin i nadále, zda pomoc měla nějaký dlouhodobý efekt?

Ano, zůstáváme s dětmi v kontaktu, a sledujeme jejich další vývoj. Například na loňský charitativní ples jsme pozvali všechny podporované děti, abychom zjistili, jak se jim daří. Setkání bylo protkáno velkou dávkou emocí, která k akcím tohoto typu pochopitelně patří.

Jakým způsobem Vás příběhy dětí, jimž jste během existence spolku pomohli, změnily, případně zformovaly Vás osobně? Díváte se v důsledku toho, když vidíte, jak složité situace musí rodiny řešit, na některé segmenty běžného života jinak?

Život je plný nástrah, a člověk si tak uvědomí, že stačí jen nepatrný zlomek sekundy k tomu, aby došlo v životě k zásadním změnám. Mezi námi je spousta lidí, kteří pomoc potřebují. A nikdo z nás neví, kdy

takovou pomoc bude potřebovat on sám, a to nemyslím pouze pomoc finanční. Ve svém volném čase vystupuji často v domovech důchodců, kam jezdíme s kolegy ze Slezského divadla v Opavě s hudebním programem. A vždy, když odjíždíme, jsem naplněn dobrým pocitem, že jsme vlídným slovem, nebo krásnou písní pomohli aspoň na chvíli rozradostnit jejich obyvatele. Energií, kterou jim věnujeme, nám bezprostředně vrací svými úsměvy, či broukáním známých melodií, které znali ze svého mládí. A večer, když usínáte, tak si řeknete, že jste dnes udělal dobrou věc.

Promítají se nějak aktivity z neziskového sektoru do vašeho osobního či profesního života?

Když člověk provozuje charitativní činnost, tak musí počítat s tím, že je protkána celým jeho životem. Když jdete na Štědrý den předávat dárky dětem, které jsou nemocné a některé bohužel nevládnou, tak si samozřejmě tyto chvíle pamatujete. V tom momentě jste přesvědčení o tom, že jste udělal dobrou věc. I kdyby to byla ta jediná věc, kterou jste v životě udělal, tak stála za to.

Samozřejmě nebudu předstírat, že se nesetkávám v tomto směru také s negativními postoji, protože každý člověk má nastaveny priority jinak, ty se však mohou během života měnit. Naučil jsem se negativní postoje házet za hlavu, a i tyto reakce brát pozitivně.

Pomáhá vám také město Opava, kraj nebo další firmy kromě vodárenské společnosti?

Statutární město Opava přispívá pravidelně na naše akce, charitativní ples má jeho záštitu. Rovněž nás podporují podniky i drobní podnikatelé z Opavska.

Probíhá rekonstrukce nádrže Baška

Po šedesáti letech bezproblémového provozu vodního díla Baška na potoce Baštica na Frýdecko-Místecku byla na konci roku 2023 zahájena rekonstrukce bezpečnostního přelivu, který následně umožní bezpečné a spolehlivé převedení extrémních povodní a odolá účinkům kontrolní tisícileté povodňové vlny. Celkové náklady, které dosáhnou 120 milionu korun, bude hradit státní podnik Povodí Odry z vlastních zdrojů bez dotačních prostředků. Stavební práce by měly být ukončeny v roce 2025.

Během rekonstrukce bude provedeno pravobřežní zavázání hráze, stabilizace abrazního břehu, nový železobetonový objekt s novou strojovnou spodních výpustí a ocelová lávka ke strojovně. V nehlubším místě nádrže vznikne nový železobetonový objekt celkové délky 80 metrů, který nahradí stávající spodní výpust, jež bude odstraněna. Většina nového sruženého objektu bude trvale pod hladinou, respektive přesypána zeminou tělesa hráze. V zátopě bude viditelná pouze přelivná hrana a nová strojovna spodní výpustí. Z koruny hráze povede ke strojovně ocelová lávka. V podhráží bude sružený objekt pokračovat portálem odpadní štolý a vývarem, který bude napojen na stávající odpadní koryto. Vývar je navržen tak, aby jej v budoucnu bylo možné přemostit a cyklostezku připravovanou obcí Baška převést do pravé části údolí.

„Rekonstrukce nebude mít zásadní vliv na komfort bydlení v Bašce. Významně však bude omezena rekreace v letních měsících, vzhledem k nutnosti vypuštění celé nádrže. Děkuji všem za vstřícnost a pochopení,“ řekl generální ředitel Povodí Odry Jiří Tkáč.

Nánosy z nádrže byly odtěženy v roce 2013. Proto během stavby nebude potřeba je znovu odtěžovat. Nové měření potvrdilo, že jsou nyní nevýznamné a nezhoršují povodňovou ochranu.

„Nádrž Baška je provozována jako součást víceúčelové Vodohospodářské soustavy Povodí Odry a svým celkovým objemem přesahujícím jeden milion metrů krychlových je nejmenší přehradou v povodí Odry. Leží na potoce Baštica, pravostranném přítoku řeky Ostravice,“ doplnil technický ředitel Povodí Odry Břetislav Tureček.

Vodní dílo Baška má zemní hráz o celkové délce 963 metrů a maximální výšce 7,9 metru. Bylo vybudováno na místě bývalého vytěženého hliníku cihelny v letech 1958–1961 a uvedeno do provozu v roce 1963 pro pokrytí případných nedostatků potřeby vody v průmyslu níže po toku. V tom případě by voda nadlepšovala průtok v Ostravici. Vzhledem k umístění v blízkosti obce Baška, je přehrada využívána také k volnočasovým aktivitám.

Modernizace Žermanického přivaděče ukončena

Modernizace Žermanického přivaděče, jehož II. etapa byla zahájena začátkem roku 2023, byla na podzim úspěšně ukončena. V současnosti mohou umělým korytem, které je významnou protipovodňovou ochranou Frýdku-Místku, vodohospodáři převádět vodu z řeky Morávky do Lučiny a dále do nádrže Žermanice. Dojde tak v průběhu zvýšených průtoků k odlehčení Morávky, a tím snížení povodňových průtoků v řece. Celkové náklady na danou etapu dosáhly necelých 164 milionů korun a byly hrazeny z dotace ministerstva zemědělství.

V roce 2019 byla provedena I. etapa rekonstrukce na prvních 1 881 metrech vodního díla. Účelem bylo jednak zamezit průsakům převáděné vody do podloží Morávky, kdy je v tomto úseku přivaděč veden v těsném souběhu s řekou, tak účinně převádět velké vody z Morávky do Lučiny, kde jsou tlumeny nádrží Žermanice. Náklady na I. etapu dosáhly 115 milionů korun.

Druhá část přivaděče (úsek 1 881–3 633 metrů) je částečně vedena výškově nad okolním terénem, koryto tak zároveň tvoří říční hráze. Jeho úprava betonovým opevněním přes pečlivou údržbu byla již za hranici své životnosti a nebylo možné požadavek na převod až 50 metrů krychlových za sekundu realizovat. „Mohu konstatovat, že se podařilo modernizovat významné vodní dílo, které má důležitou funkci v celé vodohospodářské soustavě.“

„Významným způsobem chrání Frýdek-Místek před povodní a současně je možné převádět bez významných ztrát kvalitní vodu podle potřeby z vodního díla Morávka do Žermanic,“ uvedl generální ředitel Povodí Odry Jiří Tkáč. V průběhu modernizace vodohospodáři využili suchého koryta a opravili na trase dva spádové stupně za zhruba 25 milionů korun.

„Díky modernizaci bude možné zvýšit množství převáděné vody z 15 na 50 metrů krychlových za sekundu, což zmenší povodňový průtok z 565 na 510 metrů krychlových za sekundu. Snižuje se tak riziko ohrožení 4 077 obyvatel a 425 stavebních objektů ve Frýdku-Místku. Převod chladnější vody z Beskyd také významně přispívá ke zlepšení kvality vody v níže položené nádrži Žermanice,“ doplnil technický ředitel Povodí Odry Břetislav Tureček.

Přivaděč Vyšní Lhoty–Žermanice je vodní dílo, jehož účelem je gravitačně převádět vodu z povodí Morávky do povodí Lučiny, na niž je situována nádrž Žermanice, a dále posilovat protipovodňovou ochranu obcí na dolním úseku Morávky, a zejména Frýdku-Místku.

Dílo bylo zhotoveno v letech 1953–1958. Přivaděč má délku 7 519 metrů s celkovým výškovým rozdílem 94 metrů a 20 spádovými stupni. Za rok tudy proteče průměrně 35 milionů metrů krychlových vody.

Protipovodňová ochrana Českého Těšína zvýšena

Zvýšení protipovodňové ochrany Českého Těšína bylo důvodem staveb na řece Olši, Ropičance, Rakovci a Sadovém potoce. Ty začaly v roce 2021 opravou spádového stupně na Olši a pokračovaly výstavbou protipovodňového opatření části Českého Těšína. Práce probíhaly ve spolupráci s městem, které odstranilo dvě odtokové závady. Díky změně záplavového území je umožněn další rozvoj území.

Vodohospodáři z Povodí Odry započali na podzim roku 2021 opravu spádového stupně na Olši v Českém Těšíně v říčním kilometru 38,850. Řeka je v tomto úseku hraničním tokem a objekt samotný je majetkem státu. Spádový stupeň již vykazoval poškození vyžadující údržbu. Účelem akce byla oprava kamenných dlažeb na obou březích, sanace dnového výmolu a oprava vyústění toku Sadový. Oprava byla dokončena v červenci 2022. „Na tuto opravu navázala rozsáhlá stavební akce za účelem zvýšení protipovodňové ochrany proti stoletým vodám části zástavby Českého Těšína, která přiléhá k levému břehu Olše a je vymezena Ropičankou s Rakovcem, Sadovým

potokem a ulicí Nová Továrna, za více než 27 milionů korun,“ uvedl generální ředitel Povodí Odry Jiří Tkáč.

Protipovodňová opatření na řece Ropičance, Sadovém potoce a Rakovci zvýší ochranu proti povodním z dvacetileté na stoletou vodu. Silniční most přes Ropičanku nebyl dostatečně kapacitní z hlediska odtokových poměrů, nevyhovoval ani na dvacetiletou povodeň, při které docházelo k ohrožení majetku podél řeky, kdy pokaždé byla městská část zaplavena. Neexistovalo jiné technické řešení, než most odstranit a nahradit jej lávkou, což se díky městu podařilo. Současně Český Těšín provedl rekonstrukci propustku na Rakovci na Třinecké ulici. „Stavební práce spočívaly ve výstavbě hrází, opěrných zdí, úpravy toků a odvodnění na všech třech přítocích do Olše, a to jsou Ropičanka, Sadový potok a Rakovec,“ doplnil technický ředitel státního podniku Povodí Odry Břetislav Tureček. Projekt protipovodňových opatření byl hrazen z dotace ministerstva zemědělství a z vlastních zdrojů státního podniku.

V programu Plaveme v tom spolu! pro zaměstnance, kteří působí v neziskovém sektoru, rozdělila vodárenská společnost v loňském roce 300 000 korun. K více než 130 projektům neziskových organizací, v nichž působí zaměstnanci SmVaK Ostrava, podpořeným v minulých sedmi letech, se v roce 2023 přidalo dalších dvacet. Získaly tak prostředky na užitečné, přínosné a zajímavé projekty, které proběhly v loňském roce. Jako obvykle přinášíme jejich příběhy. O dalších projektech, které budou podpořeny v letošním roce, bude informovat v dalších vydáních magazínu.

Horský klub FM s vodárenskou podporou

Také v roce 2023 získal Horský klub Frýdek-Místek podporu v grantovém programu Plaveme v tom spolu! A to díky Martinu Bílkovi ze střediska kanalizačních sítí ve Sviadnově. Ten v klubu působí již dvanáct let, aktuálně jako hlavní vedoucí horolezeckého kroužku.

„Rok 2023 jsme zahájili pravidelnými schůzkami hned první lednový čtvrtek. Naše základna se nachází na horolezecké stěně Střední školy řemesel ve Frýdku-Místku. Podmínky jsou skromné, ale pro základní výcvik dostatečné. Lezci si osvojují všechny dovednosti tak, aby se mohli v budoucnu samostatně pohybovat na skalách. Praktické dovednosti a zkušenosti zdokonalujeme na skalách Horní a Dolní Mazák na úbočí Lysé hory během pravidelných víkendových schůzek. V dubnu jsme také s celým oddílem prošli čtyřhodinovým školením první pomoci pod dohledem odborníků z nemocnice ve Frýdku-Místku,“ přibližuje aktivity v první části loňského roku Bílek. V květnu a červnu se oddíl podařilo uskutečnit dvě soustředění na cvičných skalách pod

hrází přehrady Kružberk. Oddíl byl rozdělen na dvě družstva – starší a mladší, výcvik probíhal intenzivně vždy po celý víkend. Lezci tady mohli vyzkoušet všechny obtížnosti lezení, nacvičit krizové situace, bezpečné pády. „Vývrcholením celoroční práce a výcviku je tradičně týdenní pobyt na Vysočině v obci Blatiny ve Žďárských vrších. Starší lezci vyjíždějí na kolech už v pátek a s dvěma přespaní, v Přerově a Boskovicích, ujedou do místa soustředění zhruba 260 kilometrů. Mladší se na Vysočinu dovezou autem. Základna se nachází uprostřed lesů, skal a rybníků. Lezení probíhá na Maliské skále, Drátníku, Čtyřech palicích a dalších skalách. Kromě lezení hrajeme hry, jezdíme na kole a chodíme se koupat k nedalekému rybníku,“ popisuje průběh letního soustředění Bílek.

Věci zakoupené z grantu vodárenské společnosti podle něj pomohly k výměně již opotřebeného materiálu, zvýšení bezpečnosti při lezení a jsou používány při všech činnostech během výcviku. Stabilní základnu oddílu tvoří dvacet pět dětí a čtyři instruktoři.

Loučenská vločka s vodárenskou podporou

Nesoutěžní festival Loučenská vločka, který tentokrát proběhl 23.-24. listopadu 2023 v kulturním domě Skleník, má v Loučné nad Desnou dlouholetou tradici a stejně jako v minulých letech se ho zúčastnila pěvecká tělesa různého věkového složení, různých způsobů práce a různé úrovně. A dlouhodobě je partnerem festivalu prostřednictvím programu Plaveme v tom spolu! určeného pro motivované zaměstnance působící ve svém volném času a obvykle bez nároku na odměnu v neziskovém sektoru také vodárenská společnost. Zásahu na tom má zaměstnanec čistírny odpadních vod ve Velkých Losinách, kterou SmVaK Ostrava provozují, Richard Kalina. Ten je členem pořádajícího spolku od počátku roku 2019.

Pestré aktivity spolku

„Aktivně se zapojují do organizování volnočasových aktivit a kulturních či jiných akcí pro děti a mládež. Takových akcí máme během roku celou řadu, ať již se jedná o pohádkový les při oslavách Dne dětí, zajištění a organizování soutěžních disciplín při oslavách čarodějnic, Halloweenu nebo svátku svatého Martina. Jsem navíc členem jednoho z pěveckých sborů, které se festivalu pravidelně účastní. Pomáhám tak s organizací koncertů charitativních vystoupení nebo festivalu,“ popisuje Kalina.

„Na koncertech se postupně na podiu vystřídalo přes čtyři sta zpěváků ze čtrnácti pěveckých těles. Tři pořádající sbory – Klubíčko, Loučňáček a Tap-Týda – jsou přímo z Loučné nad Desnou, další sbory dorazily z okolních i vzdálenějších míst (Pampelišky – Zábřeh, Sluníčko – Javorník, Barevné děti – Šumperk, Alenášek – Olomouc, Zpěváci – Pardubice, Slavík – Zábřeh, Slaviček – Zábřeh, Slavíci – Hanušovice, Prámenek – Velké Losiny, Smišci – Rapotín, Arietta – Mohelnice),“ říká za organizátory Pavlína Vyskočilová z organizace Rodiče dětem při ZŠ a MŠ Loučná nad Desnou.

Cílem festivalu je vzájemná inspirace sborových těles, rozvíjení hudebního talentu dětí, ale také navázání mezisborových přátelství a spolupráce. „Celý festival se opět odehrával ve velmi příjemném a přátelském duchu. Čtyři koncerty nazvané Děti dětem obohatily účinkující i dětské diváky o nové zážitky a pátý závěrečný koncert pro veřejnost, nazvaný Hřejivé tóny, byl tradičně naplněn diváky do posledního místa a v sále vládla

příjemná předadventní atmosféra. Nesmíme také zapomenout na sborníky, jimž byl věnován čtvrtletní večerní seminář, na kterém mohli načerpat spoustu cenných znalostí a zkušeností pro svou další práci s dětmi,“ vysvětluje Vyskočilová.

Vodárenská podpora

Festival Loučenská vločka každoročně pořádá spolek Rodiče dětem při ZŠ a MŠ Loučná nad Desnou a dlouhodobě jej podporuje obec, místní škola, ČEPS, a. s., ale také SmVaK Ostrava prostřednictvím programu Plaveme v tom spolu! „Bez našich podporovatelů by nebylo možné akci v podobném rozsahu uskutečnit. Celkové náklady se letos vyšplhaly na téměř 76 tisíc korun. Díky jmenovaným sponzorům mohla být celá akce mimo jiné kvalitně nazvučena a mohla také vzniknout fotodokumentace, videozáznamy ze všech koncertů, a dokonce online stream ze závěrečného koncertu pro diváky, kteří se nemohli zúčastnit koncertu přímo v sále. Nemalý dík patří také všem, kteří se na přípravách a organizaci festivalu podílejí, a to zcela nezištně a ve svém volném čase,“ říká Vyskočilová.

Festival je mezi dětskými sborovými tělesy již mnoho let oblíbeným místem setkání a možností vyzkoušet si před diváky adventní a vánoční programy. Také letos byla sborová i divácká účast velmi hojná a program nabitý. Několik sborů již vyjádřilo přání zúčastnit se příštího ročníku festivalu a pořadatelé se těší na další sborová setkání.

Charitativní koncerty v Opavě

Tři charitativní koncerty a následné předání dárků dětem, které musely strávit Vánoce v místní nemocnici, proběhly na závěr roku v Opavě. A to vše díky organizačnímu zajištění Spolku přátel kultury a umění, jehož dlouholetým předsedou je technik z Úpravy vody Podhradí SmVaK Ostrava Daniel Michalík. Právě díky němu je partnerem těchto akcí vodárenská společnost prostřednictvím programu Plaveme v tom spolu!

Vánoční koncert s dobročinným zaměřením pro malého Daniela Müllera se odehrál 19. prosince. Na pódiu se vystříдалo několik hudebních uskupení žáků a učitelů ZUŠ Opava, když na úvod vystoupilo duo učitelů Lenka Lebedová (kytara) a Milan Pelc (saxofon), následně zazněla směs vánočních koled v podání dechového okteta a na závěr se představila Michaela Ripková s KA-PE-LOU a elektronickými houslemi. Také díky příspěvku ZŠ Nový svět Opava v hodnotě 10 tisíc korun a pomoci SmVaK Ostrava mohl být na závěr koncertu předán mamin-

ce Danečka dar 25 tisíc korun. Vybrané prostředky budou využity na neurorehabilitace, které s ohledem na své postižení nutně potřebuje a jsou velice nákladné. Daneček se narodil předčasně, což s sebou přineslo řadu zdravotních komplikací, zejména opoždění psychomotorického vývoje. Speciální rehabilitaci, kterou potřebuje, pojišťovna nehradí. „Transparentní účet dlouhodobě sloužící pro Danečkovu podporu byl ke konci roku vynulován a v dalším období ho použijeme pro další dítě, které bude potřebovat pomoc,“ říká Daniel Michalík.

Na 21. prosince pak spolek ve spolupráci se ZUŠ Opava uspořádal tradiční charitativní dvojkoncert pro děti z prvního stupně ZŠ. V publiku se vystříдалo více než 300 dětí a výtěžek z koncertu 11 tisíc korun byl jako tradičně určen k nákupu dárků pro děti, které musely trávit Vánoce ve Slezské nemocnici Opava. Těm byly dary předány hned následující den. „O koncert je stále větší zájem a současné prostory nám začínají být těsné. Vypadá to, že příští rok již obsadíme větší sál kina Mír, kde je kapacita 640 diváků a posluchačů,“ vysvětluje Michalík.

Spolek FOR HELP pomáhá s autismem

Spolek FOR HELP pomáhá dětem a lidem s poruchou autistického spektra. Zaměřuje se také na osvětu související s tímto onemocněním. Společnosti se podařilo vybudovat Statek modrého jednorozce, kde probíhá projekt Mazlení s koníkem určený pro rodiny s dětmi s poruchou autistického spektra, které místo navštěvují. Během několika let spolek zrekonstruoval část opuštěného statku mezi Velkou Polomí a Dolní Lhotou a stáje, vybudoval dětské hřiště, naučnou hipostezku, naučnou stezku nebo přístřešek pro koně ve výběhu. Zchátralému místu byl vdechnut nový život a získal nové poslání spočívající k pomoci lidem s autismem.

Pro terapii se podařilo pořídit několik nových koní. Jejich přínos spočívá v tom, že děti mají možnost rozvoje z psychologického i fyzického hlediska. Jsou pozitivně motivovány, budují si vztah ke zvířatům, učí se trpělivosti a respektu vůči nim.

Vodárenská podpora

Organizace v letošním roce poprvé uspěla v programu pro motivované zaměstnance vodárenské společnosti Plaveme v tom spolu! Zasloužila se o to Markéta Prokešová z personálního oddělení SmVaK Ostrava. Ta v organizaci působí již tři roky jako dobrovolnice, kdy pomáhá s údržbou statku a zapojuje se do organizace táborů pro zdravé děti, i ty s poruchou autistického spektra.

V loňském roce organizace připravila například projekt Jak to chodí na statku, kdy se děti z mateřských škol měly možnost dozvědět a na vlastní oči přesvědčit o tom, jak se chovají koně, slepice nebo králíci. Debatovalo se také o okolní přírodě. Za tři dny se projektu zúčastnilo zhruba 150 dětí. Reakce ze strany dětí i učitelů byly velmi pozitivní.

„Léto bylo pro děti s poruchou autistického spektra skvělé díky příměstskému táboru na našem statku. Toto pětidenní dobrodružství, které se konalo od 14. srpna do 18. srpna, bylo plné vzrušení, nových zážitků a smíchu. První den tábora byl naplněn radostí a očekáváním, a to nejen u dětí, ale také u jejich rodičů. Každé dítě mělo svého osobního asistenta. To bylo možné díky podpoře ze strany SmVaK Ostrava a umožnilo to všem účastníkům cítit se v bezpečí po celou dobu tábora,“ uvádějí zástupci spolku FOR HELP.

Právě nutnost přítomnosti osobního odborného asistenta pro každé dítě během všech činností a snaze dítěti pomoci celý proces výrazně prodražuje. Je totiž nezbytné reflektovat specifické potřeby každého dítěte, které se akce účastní, a ty se mohou velmi výrazně odlišovat.

Spokojenost dětí

Již první den měly děti možnost projet se na koni, což byl pro mnohé z nich nezapomenutelný zážitek a nová zkušenost. Koně byli k dětem velmi přátelští, a to jim umožnilo prožít okamžiky plné radosti a spojení s přírodou. Další den se nesl ve znamení vody a dobrodružství. Děti si vyzkoušely kajak a paddleboard v areálu Hlučinského jezera. „Plavba na klidných vodách a zážitky spojené s vodou přinesly dětem nejen zábavu, ale také nové dovednosti a sebedůvěru. Procházka v krásném parku u zámku Raduň byla dalším vrcholem tábora. Děti se mohly těšit na překrásné okolí, historický zámek a krásnou přírodu. Byl to okamžik klidu a relaxace, který pomohl dětem načerpat energii a spojit se s přírodou,“ uvádí předsedkyně spolku Miroslava Biegunová.

V dílně radosti v Dobroslavicích měly děti příležitost vyzkoušet si práci s hlínou a vytvořit si vlastní keramické výrobky, což podnítilo jejich kreativitu a fantazii. Poslední den tábora byl zaměřen na hledání pokladu a jízdu na koni, což bylo pro děti napínavým dobrodružstvím. S pomocí asistentů musely vyřešit různé hádanky a sledovat stopy, které je dovedly k ukrytému pokladu. Byla to skvělá zábava a týmová práce.

„Celý tábor byl plný smíchu, radosti a nezapomenutelných zážitků pro děti s poruchou autistického spektra. Děkuje všem, kteří se podíleli na jeho organizaci, a zejména společnosti SmVaK Ostrava za finanční prostředky, které mohly být využity na služby osobních asistentů. Týden byl pro děti skvělým způsobem, jak prozkoumat svět, získat nové zážitky a vytvořit neocenitelné vzpomínky,“ říkají zástupci spolku.

Příměstský tábor pro rodiny s dětmi s poruchou autistického spektra představuje pomoc pro rozvoj dětí samotných v jejich vnímání světa. Je ale také pomocí pro rodiče, které si v jeho průběhu mohou alespoň částečně odpočinout od náročné každodenní péče o děti.

Klubu mladých Filadelfia má novou kuchyni

Stejně jako v uplynulých letech byl Klub mladých Filadelfia podpořen v programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! A opět se o to zasloužil zaměstnanec česko-těšínského střediska kanalizačních sítí SmVaK Ostrava Marek Hlawiczka.

„Letos byly finanční prostředky využity na stavbu přístřešku nad kuchyní v naší táborové základně v Dolní Lomné. Díky němu již není nutné kuchyň na zimní sezonu bourat, odvážet a uschovat ve skladu, ale může zůstat na tábořišti po celý rok, a tím se prodlouží období, kdy je možné táborovou základnu využívat. I letos byla naše táborová základna v průběhu prázdnin plně využita, proběhlo zde deset turnusů táborových pobytů,“ říká Hlawiczka.

Ten v klubu v minulosti působil jako tajemník. Aktuálně v něm nadále aktivně pracuje jako člen výkonného výboru a je správcem tábořiště v Dolní Lomné vybudovaném před pěti lety také díky pomoci SmVaK Ostrava. Tvoří ji dobře vybavená kuchyň, jídelna, 25 stanů s podsadou, polní sociální zařízení a polní sprcha. Tedy odpovídající zázemí pro letní aktivity táborníků. Díky příspěvku v dotačním programu například před třemi lety pořídila organizace velký vojenský stan, který se stal důležitou součástí tábořiště. To je ostatně vybudováno v těsném sousedství úpravní vody vodárenské společnosti.

„Pomáhám při organizaci táborových pobytů. Mám na starosti technické zabezpečení základny od její přípravy na sezónu, přes její demontáž až po uskladnění vybavení na konci. Starám se také o její perfektní stav během sezóny podle aktuálních potřeb dětí i vedoucích,“ říká Hlawiczka.

Tábořiště bylo kromě jednotlivých oddílů Filadelfie poskytnuto partnerským organizacím a díky tomu bylo naplno využito v průběhu celých prázdnin. Ty naopak členové sdružení mohli trávit jinde.

Narnie aneb stanový tábor 2023

Již potřetí naše organizace Dětská misie využila táborovou základnu v Dolní Lomné. Opětovná volba tohoto tábořiště byla jasná, vstřícná komunikace, dostupná vzdálenost a nám vyhovující zázemí, které je pro nás příjemným kompromisem mezi pobytem v přírodě a možností využívat prvky „civilizovaného světa“, jako jsou elektrina v kuchyni, plynový sporák, lednička či tekoucí voda.

Tábořiště opět neklamalo. Navíc jsme byli velmi příjemně překvapeni změnami, které v základně proběhly. Přesun stanů a uvolnění zadního prostoru pro hry nám umožňoval mít větší přehled o dění v areálu. Velmi jsme ocenili rekonstrukci kuchyně a na ni navazující jídelny, která byla na pevném podloží a mnohem prostornější než v minulých letech. To se osvědčilo hned druhý den tábora, který nám celý propršel, a jídelna nám poskytla suché zázemí pro padesátku táborníků. Stejně jako v minulých letech jsme byli spokojeni se stavem stanů, které jsou čisté a neponičené. Dobré materiální vybavení kuchyně velmi usnadňuje práci týmu kuchařek. Přírodní terén, les, kopce a řeka nám pomáhají tvořit táborové aktivity, které jsou pestré a akční. Již nyní se správci střediska komunikujeme o termínu tábora pro příští rok a těšíme se, jakými „upgrady“ nás tábořiště překvapí.

Za tým Dětské misie Martina a Lubko Čermákovi

O Klubu mladých Filadelfia

Spolek (tehdy Občanské sdružení) Klub mladých Filadelfia byl založen v roce 1999, jeho počátky sahají už do roku 1997, kdy skupina dobrovolníků z Církve bratrské zorganizovala ve spolupráci s americkým týmem první anglický kemp. V roce 1998 došlo k propojení s kluby Mládeže a Dorostu a v roce 2000 zahájil svou činnost klub Awana. Tím se činnost Filadelfie velmi rozšířila – v následujících letech se organizovaly výlety, vícedenní chaty, sjížděly se řeky, proběhly letní stanové tábory, hudební festival The falling wall fest, tematické večery pro mládež F-kafé, anglické bohoslužby Discover, Dílny později Houba – setkání pro mladou generaci z Českého Těšína a okolí – a další akce.

V roce 2003 se činnost Filadelfie rozšířila do okolí – v Karviné bylo založeno Volnočasové a komunitní centrum Fontána. Dalšími významnými kroky byl vstup do projektu Za vlastní hranice, organizace týdenního festivalu Namax, jehož součástí byly přednášky na školách i mimo ně, úklidové práce v ulicích města, koncerty, divadelní happeningy, ale také realizace muzikálu Jákob, který se v letech 2005–2007 hrál na mnoha místech republiky.

Během let některé aktivity vznikaly, rozšiřovaly se, ale také zanikaly. Nejvíce to bylo vidět v Karviné, kde středisko Fontána v jednu dobu bylo dokonce registrovanou sociální službou a mimo jiné zastřešovalo několik let hudební klub Fusion. V současnosti probíhá práce s dětmi a mládeží v pěti klubech v Českém Těšíně a v jednom v Karviné.

Klub mladých Filadelfia je spolek, který chce skrze svou činnost působit pozitivní proměnu a celkový rozvoj v životech dětí a mladých lidí z Českého Těšína. Pro nejmladší děti jsou zde kluby Nedělní škola, SW klub, pro dospívající ve věku 12–16 let je přichystán zajímavý program v klubu Dorostu, pro středoškoláky a vysokoškoláky je určen klub Mládeže. Aktivit se v šesti klubech účastní více než 250 dětí a mladých lidí. Vedle pravidelných klubových setkání organizují všechny kluby také mnoho zajímavých mimořádných aktivit.

Vánoční koncert v Ludgeřovicích

Ženský pěvecký sbor z Havířova Canticorum Moravia pod vedením sbormistra a také vedoucího čistírny odpadních vod v Havířově Vítězslava Soukupa vystoupil s Vánočním koncertem v kostele svatého Mikuláše v Ludgeřovicích. Ten je díky své monumentálnosti a výšce věže dosahující 75 metrů jednoznačnou dominantou obce. Spolu s přilehlou farou a hřbitovní kaplí byl vybudován v novogotickém stylu z cihel na počátku dvacátého století projektantem a stavitelem Josefem Holuschou z blízkého Dolního Benešova.

Koncert se konal 26. prosince 2023. Vstupné bylo jako obvykle dobrovolné. Pěvecký sbor Canticorum Moravia vodárenská společnost dlouhodobě podporuje v programu Plaveme v tom spolu! díky tomu, že jeho zakladatelem a sbormistrem je vedoucí havířovské čistírny odpadních vod Vítězslav Soukup.

Ženský pěvecký sbor Canticorum Moravia z Havířova oslavil loni jaře patnáct let své existence. U této příležitosti uspořádal v polovině května v havířovském Kulturním domě Petra Bezruče slavnostní výroční koncert. Po celou dobu fungování sboru stojí v čele jako sbormistr a dirigent Vítězslav Soukup. V SmVaK Ostrava působí na různých pozicích již více než 35 let.

Podpora pro dobrovolníky ADRA

Stejně jako v uplynulých letech byla podpořena v programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! také organizace ADRA. A stejně jako v minulosti to bylo díky zaměstnankyni technického útvaru SmVaK Ostrava Květě Przywarové. Ta zde působí od roku 2008, aktuálně jako členka komunitního intervenčního týmu nebo dobrovolník civilní ochrany statutárního města Třinec.

Príspevek v loňském roce využilo Dobrovolnické centrum ADRA Ostrava na školení dobrovolníků pro výcvik základů krizové intervence. Toto školení probíhá každoročně a týká se zaškolování nových dobrovolníků nebo seznamování těch již aktivních a zaměstnanců ADRA se speciálními činnostmi, jako jsou například oblast poskytování první psychologické pomoci nebo základy krizové intervence.

„Díky školení jsme zvýšili kompetence našich dobrovolníků, kteří jsou po absolvování specializovaného výcviku schopni poskytovat první psychologickou pomoc s prvky krizové intervence, a mohou tak zasahovat při

mimořádných událostech, stejně jako lépe a účinněji komunikovat při své dobrovolnické činnosti v dalších projektech Dobrovolnického centra ADRA Ostrava. Školení bylo určeno osmnácti dobrovolníkům, kteří se setkávají při své činnosti s lidmi ve vypjatých stresových situacích. Výcvik tedy cílí na ty, kteří pomáhají během mimořádných událostí těm, již jsou jimi zasaženi,” vysvětluje Przywarová.

Dobrovolnická centra ADRA mají za cíl propojovat svět lidí, již chtějí pomáhat, se světem těch, kteří pomoc potřebují. Pomáhají lidem v nouzi. „Dobrovolníci a dobrovolnice přinášejí radost do života dětem, lidem se zdravotním postižením, nemocným či seniorům. Kromě koordinace dobrovolnictví provozujeme charitativní ADRA obchody a věnujeme se firemnímu dobrovolnictví,” píše organizace na internetových stránkách.

Dobrovolnické centrum spolupracuje s domovy pro seniory, nemocnicemi, sociálními službami, pomáhá jedincům a rodinám také v jejich přirozeném prostředí doma. Dobrovolníci pomáhají těm, kteří to potřebují ve všech etapách života.

Mladí hasiči s podporou vodařů

Sbor dobrovolných hasičů z Českého Těšína – Mostů úspěšně také v loňském roce se svou žádostí v programu vodárenské společnosti Plaveme v tom spolu! Tentokrát se jednalo o projekt Nová sezóna, nová kategorie.

„V roce 2023 jsme grantový program využili k pořízení prostředku na podporu práce při rozvoji dovedností mladých hasičů. Jedná se o nákup potřebného vybavení k plnění disciplíny běhu na 60 metrů s překážkami pro mladé hasiče. Požární sport je přizpůsoben všem věkovým kategoriím a dbá hlavně na bezpečný a správný vývoj dětí. Proto jsou různé kategorie a vybavení odpovídající příslušnému věku dětí. Pro nás se jedná o novou kategorii jednotlivců, kterou jsme doposud v našem sboru neměli. Nákupem jsme rozšířili možnosti, kde se mladí hasiči můžou realizovat. Příspěvek vodárenské společnosti je pro nás velmi cenný, protože pokryl tři čtvrtiny celkových nákladů,” říká Marcel Dal ze SDH Český Těšín – Mosty.

Díky projektu se nově podařilo oslovit mladé hasiče ve věku 11 až 15 let, kteří tak získali možnost zapojit se do hasičského sportu a soustředí. O poskytnutí příspěvku se zasloužil Milan Pšcholka ze střediska vodovodních sítí v Třinci, který ve sboru působí od roku 2003 jako strojník výjezdové jednotky a instruktor při přípravě mladých hasičů. *„Jsem vlastně pomocnou rukou pro vedoucí a trenéry,” vysvětluje Pšcholka.* Sbor dobrovolných hasičů v Českém Těšíně – Mostech má svou dlouholetou tradici. Byl založen v roce 1913 a k dnešnímu dni má přes 70 členů. I přes tento relativně malý počet členů patří k nejaktivnějším sborům v Českém Těšíně. Řadu let se soutěžní družstvo účastní soutěží v požárním sportu.

Radvaničtí včelaři oslavili 90 let

Základní organizace Českého svazu včelařů v Radvanicích a Bartovicích v loňském roce oslavila již 90 let svého fungování. Při této příležitosti uspořádala včelařskou výstavu pro veřejnost a cyklus přednášek pro děti v areálu bartovické mateřské školy.

Během výstavy bylo možné zakoupit nejrůznější včelí produkty, kromě medu a medoviny se jednalo například o medové pečivo, nebo kosmetiku, jejíž základ tvoří včelí produkty.

Díky výstavě mohli návštěvníci obzvláště doslova nahlédnout do včelích úlů a života včel, kdy její součástí bylo vybavení a zařízení nezbytné pro práci každého včelaře. Ve skleněném úlu mohli především nejmladší návštěvníci obdivovat život včel srovnaných kolem matky. Smyslem výstavy bylo mimo jiné poukázat na nenahraditelný význam včel pro životní prostředí, ale také pro život lidí. Vždyť člověka doprovázejí od nepaměti. Výstava zároveň upozornila na hrozby a rizika, kterým včelí populace na celém světě v souvislosti s řadou negativních faktorů čelí.

SmVaK Ostrava byly partnerem oslav díky Ivaně Čmíel z ekonomického útvaru. Ta v pozici pokladníka a účetní působí ve včelařské organizaci od roku 2015 a oslavy zajišťovala jako jejich finanční správce a koordinátor. Stejně jako v uplynulých letech uspěla se svou žádostí v programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu!

Tváře Evropy měly tvář Španělska

Ostravské komunitní a informační Centrum PANT kromě široké škály dalších aktivit spočívajících především ve vzdělávání týkajícím se modernímu chápání dějin 20. století organizuje také multižánrový festival Tváře Evropy.

Projekt je veden myšlenkou, že s ohledem na to, že je Česká republika přirozenou součástí Evropy, měli by lidé poznávat její různé tváře, ať již se jedná o kulturu, zvyky, historii, přírodní krásy, osobnosti a obyvatele místních lidí, nebo možnost uplatnění a získávání zkušeností v jednotlivých evropských státech.

Španělsko v Ostravě

Každoročně jsou tvářemi festivalu dvě země. Zatímco v první polovině roku 2023 se jednalo o Švédsko, v jeho druhé části se přesunula pozornost ze severu na jih – do Španělska. Partnerem festivalu byla Ostravská univerzita, podporovalo ho také Statutární město Ostrava a s ohledem na španělské zaměření se hrdým partnerem staly také SmVaK Ostrava.

Program zaměřený na Španělsko byl skutečně bohatý a odehrával se v řadě míst v centru Ostravy. V létě se akce staly součástí projektu Léto v centru, kdy se filmové produkce odehrávaly v areálu letního kina.

Na Masarykově náměstí probíhala od poloviny září do poloviny října venkovní výstava Španělské kanceláře pro cestovní ruch pro střední Evropu s názvem Španělsko, země kontrastů. Minikino promítalo několik filmů klasiků španělské kinematografie, jako jsou Luis Buñuel nebo Carlos Saura. Přednášky v Centru PANT se týkaly současné španělské literatury, vývoje jazyka, vnímání vlastních dějin nebo vztahu Pabla Picassa s českými umělci. Konal se také španělský klavírní recitál, minifestival pro cestovatele nebo španělská dílnička pro děti.

Co je PANT?

PANT se věnuje aktivitám v oblasti moderního chápání dějin 20. století od roku 2007. V roce 2016 začal spolek v centru Ostravy provozovat komunitní a informační Centrum PANT. Nový prostor otevřel nové možnosti pro aktivity organizace spočívající v pořádání přednášek a besed, provozování portálu moderni-dejiny.cz, který v současnosti využívá více než 90 % učitelů dějepisu a desetitisíce studentů, když má stránka 65 tisíc uživatelů. Ve vlastním vydavatelství vydává organizace knihy, jichž bylo publikováno více než 20, a metodické publikace, provozuje stylovou kavárnu a knihkupectví. PANT pořádá také akce pro děti, jako jsou divadelní představení nebo dětské dílničky. Akcí se ročně účastní zhruba 6 000 návštěvníků, kteří mají možnost si vybrat z více než 200 besed, přednášek, seminářů a vzdělávacích akcí.

Vernisáž ve Svatojánské věži ve Frýdku-Místku

V novogotické věži farního kostela svatého Jana Křtitele proběhla za partnerství společnosti SmVaK Ostrava 8. září vernisáž výstavy opavské rodačky Nely Bártové, která aktuálně studuje na pražské AVU, s názvem Vidím tě ve tmě, když zavřu oči.

Specifická instalace umocněná výjimečným prostorem cihlové věže reflektovala autorčin zájem při práci se sklem. Jako materiál autorka použila především tenké skleněné trubice, které jsou specifickým způsobem podsvíceny, čímž vytváří působivý prostorový efekt. Vernisáž přitáhla pozornost několika desítek milovníků umění ve Frýdku-Místku, reportáž z akce přinesla také Česká televize.

Instalace pracovala v unikátním prostoru kostelní věže s kusy skla a světelnými efekty prostřednictvím diod, pomocí kterých nechávala propouštět zvukový doprovod.

Název výstavy odkazoval k problematice temnoty a kladl dotaz, zda se cítíte více ve tmě, pokud je kolem nás, nebo když zavřete oči. Otázka pak zní, zda máme větší strach při chůzi temnou ulicí, nebo se naopak více děšíme temných stránek ve své mysli?

Noví vedoucí v našich provozech

Od nového roku došlo k několika změnám ve vedoucích pozicích v našich provozech, kdy stávající kolegové dosáhli důchodového věku. Lucie Vaňharová nově vede Zásahové středisko Opava, když nahradila Zdeňka Roderu. Ten působil ve společnosti od roku 2000. Vaňharová absolvovala na VŠB-TU Ostrava obor Technologie a hospodaření s vodou a pracuje v SmVaK Ostrava od roku 2005.

Miroslava Křiváka na pozici vedoucího Provozu vodovodních sítí pro oblast Novojičínska, kde působil od roku 2005, nahradil jeho syn Martin. Ten do té doby působil jako vedoucí novojičínského střediska vodovodních sítí. Do SmVaK Ostrava nastoupil v roce 2004 po absolvování oboru Technologie a hospodaření s vodou na VŠB-TU Ostrava. V letech 2006-2019 pracoval jako technik zásahového střediska pro vodovody na Bílovecku, v roce 2020 se stal vedoucím střediska vodovodních sítí pro Novojičínsko. „V nové pozici budu mít společně se čtyřiceti kolegy odpovědnost za bezvadné fungování sto třiceti vodojemů a čerpacích stanic a zhruba 1 170 kilometrů vodovodního potrubí, jehož prostřednictvím dodáváme kvalitní pitnou vodu více než 135 tisícům na-

ších odběratelů,“ říká k novým výzvám Martin Křivák. Ten se chce zaměřit také na realizaci cílů společnosti ve strategické, provozní či personální oblasti, jako jsou například snižování ztrát vody ve vodovodní síti, prevence úrazovosti nebo opatření vedoucí ke zvyšování ekologičnosti a biodiverzity při každodenní činnosti společnosti.

Jiří Augustin se nově stal vedoucím provozu vodovodních sítí pro oblast Karvinska, kdy nahradil Pavla Foltýna. Ten nastoupil do SmVaK Ostrava v roce 1986 a v pozici vedoucího provozu působil od poloviny roku 2009. Augustin vystudoval obor Technologie a hospodaření s vodou na VŠB-TU Ostrava. Jeho diplomová práce Návrh technologie čištění odpadních vod z masného průmyslu získala řadu ocenění. Například v celostátní soutěži environmentálně zaměřených diplomových prací MVDr. Radoslava Kinského v Brně obdržela v roce 2012 cenu poroty, první místo získala také na vysokoškolské odborné soutěži HGF-VŠB Ostrava. Do vodárenské společnosti přišel v roce 2012 na pozici technologa, následně pracoval jako technik zásahového střediska, technik/přípravář a technik provozního střediska.

Vodař Bowling Cup s rekordní účastí

Den před svátkem svatého Martina, tedy 10. listopadu, zcela zaplnili nadšení hráči bowlingu vodárenské společnosti Bowling Park Ostrava v Hrabůvce, aby zabojovali o co nejlepší výsledek v sedmém ročníku prestižního turnaje Vodař Bowling Cup. Tuto skvělou tradici dokázala na dva roky přerušit pouze pandemie onemocnění COVID-19. Oproti předcovidovým dobám se turnaj také musel přemístit z herny Zuzana v Ostravě – Porubě, která dobu protiepidemiologických restrikcí nepřežila, do Hrabůvky. Změna je to s ohledem na prostorové uspořádání Bowling Parku, kvalitu zázemí, úroveň restauračního provozu a moderní vybavení herny jednoznačně k lepšímu.

Letošní ročník byl rekordní také z hlediska zájmu z řad zaměstnanců, kdy se přihlásilo třicet osm převážně tříčlenných týmů. I z tohoto důvodu bylo s ohledem na počet drah a časovou náročnost možné odehrát soutěžně pouze jedno kolo. Následně zůstaly po oficiálním

ceremoniálu a vyhlášení výsledků bowlingové dráhy k dispozici těm, kteří si chtěli zahrát pouze pro radost a potěšení. Stejně jako při minulých ročnících se počítaly výsledky dvou hráčů z týmu, nejhorší výsledek se škrtal.

Oproti tradičním favoritům a vítězným týmům z minulosti se tentokrát stal vítězem tým hráčů střediska Ostravského oblastního vodovodu Krásné Pole s kapitánem Markem Hubálkem a spoluhráči Janem Jankovičem a Martinem Schejbalem. Na druhé příčce se umístili zkušení matadoři vedeni kapitánem Petrem Lachkým (ČOV Fulnek) s Václavem Kocúnem a Miroslavem Martinským. Bronzovou medaili brali Jan Hejneš, Pavel Lanča a Tomáš Pokorný. Na nevděčném čtvrtém místě symbolizujícím onu pověstnou bramborovou medaili se tentokrát umístil novojičínský tým Martina Křiváka s Radkem Škarkou a Petrem Gregárkem.

Z první ruky vydává: SmVaK Ostrava a.s., 28. října 1235/169, 709 00 Ostrava - Mariánské Hory • šéfredaktor: Mgr. Marek Sibrť • předseda výkonné redakční rady: Ing. Anatol Pšenička • redakční rada: Ing. Milan Koníř, Ing. Radim Všolek • grafická úprava: Aleš Nowák • kontakt: marek.sibrť@smvak.cz • evidenční číslo: MK ČR E 22377 • Fotografie: Jan Smékal, Pavel Zubek, Marek Sibrť

Dejte o sobě vědět

ve světě **VODARENSTVI.cz**

Vše o nejcennější surovině na jednom místě

Kdo jsme?

- Nejvýznamnější vodárenský server v České republice nabízí spolupráci Vaší společnosti
- Nezávislý zdroj informací a zpravodajství o oboru obsahující sekce pro laiky, odborníky i techniky
- Zhruba 20 tisíc přístupů měsíčně
- Nová grafická i obsahová podoba portálu od února 2024
- Portál s podporou vodárenských společností a dalších organizací (SOVAK ČR a další) provozuje nezisková organizace zaměřující se na vzdělávání EduLudus (www.eduludus.cz)
- Záběr portálu se postupně rozšiřuje o další sekce a je aktualizován na každodenní bázi několika příspěvky
- Profily na sociálních sítích X (téměř 2 000 sledujících) a Facebook

Co nabízíme?

- Inzerce formou banneru s proklikem na vlastní korporátní nebo produktové stránky
- Textovou placenou inzerce či PR články
- Jako protiplnění zveřejnění informací o novinkách, aktuálním dění, technických řešeních partnerů atd. Zasláné podklady budou redakcí zpracovány do potřebné podoby
- Ceny budou stanoveny dle individuální domluvy v závislosti na dlouhodobosti kampaně, rozsahu inzerce a dalších parametrech
- Inzerce již od 4 000 Kč za banner měsíčně dle individuální dohody
- Inzerce je možné zadávat kontinuálně
- O Vašich produktech, službách a aktivitách se dozví všichni, kdo působí v českém vodárenství často v klíčových pozicích, ale také laická veřejnost

Stavomontážní práce ve vysoké kvalitě a za zajímavou cenu od SmVaK Ostrava!

- Nabízíme stavební a montážní práce spolu s komplexní dodávkou materiálu
- Disponujeme potřebným technickým vybavením a vysoce kvalifikovanými pracovníky s potřebnými osvědčeními a zkouškami
- Řídíme se přísnými standardy z hlediska spolehlivosti a kvality
- Používáme materiály splňující přísné technické i hygienické standardy
- Zaručujeme bezproblémové předání díla pro udělení kolaudačního souhlasu
- Přerušeni dodávky pitné vody koordinujeme s provozovatelem
- Společnost disponuje vlastní akreditovanou laboratoří pro analýzu vody

Co umíme a nabízíme

- Zpracování projektové dokumentace pro všechny stupně stavebního řízení
- Montážní práce v oblasti vodovodů a kanalizací
- Výkopové práce
- Stavební práce v oblasti vodovodů
- Výměny vodoměrů

Provádíme

- Výstavbu nových vodovodních řadů, zajištění potřebných podkladů pro kolaudaci, zajištění provozování vystavených řadů
- Výstavbu suchovodů – operativní řešení v případě potřeby zásobování vodou – včetně podkladů potřebných pro zprovoznění
- Výstavbu přeložek vodovodů včetně zajištění podkladů a předání díla
- Protlaky pod komunikacemi
- Výměny vodovodních přípojek – včetně výkopových prací a administrativy
- Rekonstrukce vnitřních vodovodů uložených v zemi
- Opravy stávajících technologií v manipulačních prostorách šachet a vodojemů
- Opravy havárií vodovodních řadů včetně provádění výkopových prací, zajištění vyjádření existence sítí ostatních správců

Zajistíme

- Výměny vodoměrů – přezkoušení včetně demontáže a osazení nového, komunikace s odběrateli, vyhotovení plánu výměn pro obce (včetně operativního zapůjčení vodoměrů po dobu oprav)
- Pronájem vodoměrů
- Výstavbu požárních odběrů – hydrantů včetně vodoměrné šachty

Kontakty:

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.
28. října 1235/169, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory
Zákaznická linka: 800 292 400
E-mail: stavby@smvak.cz

Cenovou nabídku připravíme přímo na míru na základě Vašich požadavků!